

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av lagstiftningen om principen om sista pensions-
anstalt**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Enligt propositionen ska den så kallade sista pensionsanstalten som sköter utredningen och betalningen av pensioner på de övriga pensionsanstalternas vägnar bestämmas på basis av sökandens arbetsinkomster. Behörig pensionsanstalt är i regel den pensionsanstalt i vilken en arbetstagares eller företagares arbetsinkomster varit försäkrade till det största beloppet under två kalenderår före pensionsfallet. Principen om sista pensionsanstalt föreslås också bli tillämplad om den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetspensionsanstal-

terna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av invalidpensionen.

Arbetstagare ska ha rätt att vid uppnådd ålderspensionsålder gå i ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare oberoende av om arbetstagaren fortsätter i ett förtroendeuppdrag som är försäkrat i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Förutsättningen är att det anställningsförhållande som arbetstagaren vill gå i ålderspension från har upphört.

Dessutom föreslås vissa främst tekniska ändringar i lagarna.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010. Ändringarna som gäller bestämmandet av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2012.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Nuläge	4
Behörig pensionsanstalt	4
Arrangemanget med sista pensionsanstalt i invalidpensionsärenden.....	5
Rätt till ålderspension	6
Ändring av invalidpension till ålderspension.....	6
2. Bedömning av nuläget	6
Behörig pensionsanstalt	6
Rätt till ålderspension	7
Ändring av invalidpension till ålderspension.....	7
3. De viktigaste förslagen.....	7
Behörig pensionsanstalt	7
4. Propositionens konsekvenser	8
4.1. Ekonomiska konsekvenser	8
4.2. Övriga konsekvenser	9
5. Beredningen av propositionen	9
DETALJMOTIVERING.....	10
1. Lagförslag	10
1.1. Lag om pension för arbetstagare.....	10
1.2. Lag om sjömanspensioner.....	17
1.3. Lag om pension för företagare	19
1.4. Lag om pension för lantbruksföretagare.....	20
1.5. Lag om kommunala pensioner	21
1.6. Lag om statens pensioner	25
1.7. Pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.....	29
2. Ikraftträdande.....	31
LAGFÖRSLAGEN.....	33
Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	33
Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	40
Lag om ändring av lagen om pension för företagare	43
Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	46
Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	48
Lag om ändring av lagen om statens pensioner.....	52
Lag om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan	56

BILAGA.....	59
PARALLELLTEXTER.....	59
Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	59
Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	73
Lag om ändring av lagen om pension för företagare	78
Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	84
Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	88
Lag om ändring av lagen om statens pensioner	96
Lag om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan	104

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Behörig pensionsanstalt

Det lagstadgade arbetspensionsskyddet inom den privata sektorn verkställs decentraliserat vid flera olika arbetspensionsanstalter. Även en enskild arbetstagare har under sin tid i arbetslivet kunnat vara pensionsförsäkrad i flera olika arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn. För att arbetstagaren vid pensionsfallet ändå inte ska behöva gå till alla de pensionsanstalter inom den privata sektorn där han eller hon varit försäkrad, har arbetspensionslagstiftningen för den privata sektorn ända från början innehållit bestämmelser om behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn. Den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn har meddelat pensionssökanden sitt pensionsbeslut och skött även de övriga uppgifter som hör till en pensionsanstalt i anknytning till pension inom den privata sektorn för egen del och även för andra pensionsanstalter inom den privata sektorn.

För närvarande ingår bestämmelser om behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn i 106 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006; ArPL). I nämnda lagrum används benämningen pensionsanstalt inom den privata sektorn för den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn. I 108 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006; SjöPL), 96 § i lagen om pension för företagare (1272/2006; FöPL) och 91 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006; LFöPL) hänvisas i fråga om behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn till 106 § i ArPL. Närmare bestämmelser om bestämmandet av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn ingår i statsrådets förordning om behörig pensionsanstalt

(1405/2006). I arbetspensionsärenden bestäms behörig pensionsanstalt enligt bestämmelserna om behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn när en arbetstagare har omfattats endast av arbetspensionsskyddet inom den privata sektorn. Behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn är i allmänhet den pensionsanstalt där arbetstagarens eller företagarens pensionsskydd var ordnat vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast före pensionsfallet.

Arbetspensionslagstiftningen för den privata och den offentliga sektorn har i synnerhet sedan 1994 utvecklats så att sakinnehållet i bestämmelserna om pensionsskydd för arbetstagare och tjänsteinnehavare inom den privata och den offentliga sektorn är så lika som möjligt. I och med harmoniseringen av innehållet i bestämmelserna om lagstadgat pensionsskydd inom den privata och den offentliga sektorn infördes från ingången av 2004 som nytt arrangemang mellan pensionssystemen för den privata och den offentliga sektorn det s.k. arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detta arrangemang gäller situationer där arbetstagaren har omfattats av pensionsskyddet enligt pensionssystemen för både den privata och den offentliga sektorn. I bestämmelserna som gäller arrangemanget föreskrivs om behörig pensionsanstalt i dessa situationer. Syftet med arrangemanget med sista pensionsanstalt är på samma sätt som arrangemanget med behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn att göra det lättare för pensionssökande och pensionstagare att sköta arbetspensionsärenden. Pensionssökanden får samtidigt en beslutssammanställning över pensionerna i alla de pensionssystem som omfattas av arrangemanget och behöver endast vara i kontakt med en pensionsanstalt som sköter om utbetalningen av pensioner också enligt de andra pensionssystem

men och andra uppgifter som hör till en pensionsanstalt.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt omfattar pensionssystemet för den privata sektorn och av pensionssystemen för den offentliga sektorn det kommunala pensionssystemet, statens pensionssystem, pensionssystemet för den evangelisk-lutherska kyrkan och systemet med personalpensioner för personalen vid Folkpensionsanstalten. När det gäller pensionssystemet för den privata sektorn ingår bestämmelser om sista pensionsanstalt i 107—111 § i ArPL, till vilka hänvisas även i ovan nämnda paragrafer i SjPL, FöPL och LFöPL. Närmare bestämmelser om saken ingår i ovan nämnda statsrådets förordning om behörig pensionsanstalt. Bestämmelser som motsvarar 107—111 § i ArPL ingår också i lagen om kommunala pensioner (549/2003, KomPL), lagen om statens pensioner (1295/2006, StaPL) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008, KyPL) för de pensionsanstalter som avses i de nämnda lagarna. StaPL tillämpas med stöd av hänvisande bestämmelser också på systemet med personalpensioner för personalen vid Folkpensionsanstalten. I regel är sista pensionsanstalten den pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn i vilken arbetstagarens pensionskydd var ordnat vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast före pensionsfallet.

I arrangemanget med sista pensionsanstalt utreder varje pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget och avgör i fråga om sitt eget pensionssystem pensionssökandens rätt till pension och beloppet av intjänad pension. Den sista pensionsanstalten ger sedan en beslutssammanställning över sitt eget beslut och de andra berörda pensionsanstalternas beslut till pensionssökanden. Den sista pensionsanstaltens beslutanderätt avviker dock från det ovan beskrivna då det är fråga om rätten till invalidpension.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt i invalidpensionsärenden

Principen om sista pensionsanstalt trädde i kraft 2004. På grund av tekniska problem i anslutning till ansvarsfördelningen i fråga om

pensioner har principen om sista pensionsanstalt inte sedan 2004 tillämpats på situationer där återstående tid ska räknas in i pensionen från två olika system. Med återstående tid avses tiden från arbetsförmågens början fram till ålderspensionsåldern.

Sedan ingången av 2007 utvidgades tillämpningen av principen om sista pensionsanstalt delvis även till situationer där återstående tid räknas in i pension från två olika system. Här lämnades dock fortfarande en begränsning enligt vilken arrangemanget med sista pensionsanstalt inte tillämpas i situationer där den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och där pensionsanstalterna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av pensionen. Pensionsanstalterna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av invalidpensionen när arbetstagaren haft minst 12 566,70 euro enligt 2004 års nivå i inkomst enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om sjömanspensioner under två kalenderår före pensionsfallsåret. Dessa situationer lämnades utanför arrangemanget med sista pensionsanstalt på grund av tekniska problem med ansvarsfördelningen i fråga om pensionerna.

Vid avgörandet av rätten till invalidpension har den sista pensionsanstalten delvis en annan beslutanderätt än när en pensionsanstalt inom den privata sektorn fungerar som sista pensionsanstalt och när en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt. Denna olikhet beror på den särskilda definition på yrkesbaserad arbetsförmåga som finns i pensionslagstiftningen inom den offentliga sektorn. I arrangemanget med sista pensionsanstalt ingår också bestämmelser om utlösningen av invalidpension och förhandlingsförfarandet för invalidpension.

När rätten till invalidpension ska avgöras med stöd av bestämmelserna om den s.k. allmänna definitionen på arbetsförmåga i pensionslagstiftningen inom både den privata och den offentliga sektorn, avgör den sista pensionsanstalten, oavsett om den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn, ärendet även för de övriga pensionsanstalterna som omfattas av arrangemanget med sista pen-

sionsanstalt. Denna beslutanderätt påverkas inte heller av hur stor pension som ska betalas ut från pensionssystemet för den privata eller den offentliga sektorn. Förutsättningen för denna rätt att besluta på de övriga pensionsanstaltarnas vägnar är dock att ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande enligt en pensionslag som verkställs av dessa övriga pensionsanstalter har upphört före ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande enligt en pensionslag som verkställs av den sista pensionsanstalten. Med denna förutsättning har målet varit att säkerställa att rätten till invalidpension avgörs av den pensionsanstalt i vars pension återstående tid räknas in.

I det fall att en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt och dess avgörande om rätten till invalidpension bygger på den särskilda definitionen på yrkesbaserad arbetsoförmåga enligt pensionssystemen för den offentliga sektorn, avgör den ärendet även för pensionsanstalterna inom den privata sektorn, om beloppet av intjänade pensioner enligt pensionslagarna för den privata sektorn uppgår till högst 688,02 euro per månad på 2004 års nivå. På 2009 års nivå är nämnda gränobelopp 820,12 euro per månad. Således är den bestämmelse som utlöser invalidpensioner på detta sätt begränsad i pensionssystemet för den privata sektorn (37 § i ArPL, 37 § i SjPL, 34 § i FöPL och 48 § i LFöPL). Om ovan nämnda eurogräns överskrids, ska en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt före sitt beslut begära att en pensionsanstalt inom den privata sektorn enligt 106 § i ArPL ger en bedömning av pensions sökandens arbetsförmåga (108 § i ArPL). Om den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn i ett ärende som faller under arbetspensionsanstalternas inbördes förhandlingsskyldighet gör en annan bedömning av personens arbetsförmåga än den sista pensionsanstalten, tillämpas inte arrangemanget med sista pensionsanstalt. I det fallet avgör den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn i fråga om pensionssystemet för den privata sektorn och de behöriga pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn för sin del pensionssökandens rätt till invalidpension genom egna överklagbara beslut.

Rätt till ålderspension

Enligt 11 § i ArPL är en förutsättning för beviljandet av ålderspension att arbetstagaren inte längre står kvar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Bestämmelsen gäller på basis av 8 § i ArPL även ett förtroendeuppdrag, om arbetsgivaren har försäkrat den person som sköter förtroendeuppdraget i enlighet med ArPL. Således kan en person som har avslutat en anställning enligt ArPL men fortsätter i ett förtroendeuppdrag som är försäkrat enligt ArPL inte få den ålderspension som intjänats på basis av den avslutade anställningen innan han eller hon också slutat med sitt förtroendeuppdrag.

Ändring av invalidpension till ålderspension

I 52 § 2 mom. i ArPL föreskrivs om arbetstagarens rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension i situationer där invalidpensionen och arbetet under tiden för pensionen är förenliga med ArPL. I det fallet uppstår rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension på ansökan, tidigast dock från ingången av månaden efter den månad då arbetstagaren fyller 63 år. Momentet innehåller ingen uttrycklig bestämmelse om i vilket skede rätten till den intjänade pensionen uppstår för ArPL-arbete under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag. En bestämmelse som motsvarar 52 § 2 mom. i ArPL ingår också i de övriga arbetspensionslagarna när det gäller arbete under tiden för invalidpension enligt dessa lagar.

2. Bedömning av nuläget

Behörig pensionsanstalt

I en reform av arbetspensionslagstiftningen inom den privata och den offentliga sektorn som trädde i kraft vid ingången av 2005 övergick man till ett nytt sätt att beräkna pension, enligt vilket arbetspensionen i stället för på grundval av granskning av enskilda anställningar beräknas på basis av lönen och tillväxtprocenten för pensionen under varje

kalenderår. Arbetspensionen bestäms således inte längre enligt enskilda anställningsförhållanden i andra än i vissa skyddade situationer i anslutning till pensionsreformens ikraftträdande 2005. Eftersom uppgifter om när en anställning börjar och slutar i regel inte längre efter 2005 behövs när arbetspensionen beräknas, måste även bestämmelserna om bestämmandet av behörig pensionsanstalt ändras så att bestämmandet av behörig pensionsanstalt inte som nu är bundet vid när ett anställningsförhållande inleds eller avslutas.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte i sådana situationer där den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn svarar för varsin andel av invalidpensionen. Denna begränsning av tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt har berott på tekniska orsaker i anslutning till ansvarsfördelningen i fråga om arbetspensioner. Dessa tekniska problem har utretts och det finns inte längre behov av en sådan begränsning.

När pensionssökandens arbetsoförmåga bedöms på grundval av den allmänna definitionen på arbetsoförmåga har tillämpningen av bestämmelsen om utlösningen av invalidpension i anslutning till arrangemanget med sista pensionsanstalt begränsats endast till situationer där ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande enligt de övriga arbetspensionslagarna har avslutats före ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande enligt den pensionslag som verkställs av den sista pensionsanstalten. Denna begränsning i bestämmelsen har berott på att återstående tid i invalidpension före 2005 i regel räknades in i det sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller företagsverksamhet. I samband med lagändringen 2005 ändrades bestämmandet av pensionens återstående tid så att återstående tid räknas in i alla sådana arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden eller företagsverksamhet som den pensionssökande har försäkrade arbetsinkomster från under fem år före året för pensionsfallet. Således behövs inte längre den aktuella begränsningen. Till övriga delar behöver inte sakinnehållet i bestämmelserna om utlösningen av invalidpension ändras.

Rätt till ålderspension

I arbetspensionssystemet inom den privata sektorn har det ansetts vara oskäligt att fortsatt skötsel av ett förtroendeuppdrag som är försäkrat i enlighet med ArPL och för vilket pensionskyddet oftast blir mycket litet i förhållande till det pensionskydd som intjänas för anställningen i dagens läge hindrar erhållandet av det pensionskydd som intjänats för den avslutade anställningen vid uppnådd ålderspensionsålder. KomPL innehåller inte längre någon sådan här förhindrande bestämmelse och också när det gäller StaPL har man i avgörandepraxis ansett att ett förtroendeuppdrag i den aktuella situationen inte utgör ett hinder för erhållandet av ålderspension i fråga om pension som intjänats på grundval av ett tjänsteförhållande.

Ändring av invalidpension till ålderspension

52 § 2 mom. i ArPL och motsvarande bestämmelser i andra arbetspensionslagar har medfört tolkningsproblem i situationer där invalidpension, under tiden för vilken den försäkrade arbetar, har beviljats på grundval av andra arbetspensionslagar än den arbetspensionslag enligt vilken arbetet under tiden för invalidpensionen är försäkrat. Dessutom har pension som intjänats för arbete under tiden för en tidigare invalidpension enligt gällande arbetspensionslagar inte kunnat räknas med i en ny invalidpension ens då den nya invalidpensionen inte har beviljats på tidigare grunder. På grund av ovanstående måste de aktuella lagrummen preciseras och kompletteras.

3. De viktigaste förslagen

Behörig pensionsanstalt

I propositionen föreslås att både behörig pensionsanstalt enligt pensionssystemet för den privata sektorn och behörig sista pensionsanstalt enligt arrangemanget med sista pensionsanstalt bestäms på grundval av arbetsinkomsterna. Enligt förslaget ska den behöriga pensionsanstalten i allmänhet vara den pensionsanstalt i vilken största delen av ar-

betstagarens eller företagarens arbetsinkomster varit försäkrade under två på varandra följande kalenderår före pensionsfallet. Närmare bestämmelser om bestämmandet av behörig pensionsanstalt och den ovan avsedda granskningstiden på två kalenderår utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för de försäkrade arbetsinkomsterna än granskningstiden på två år i det fall att det finns försäkrade arbetsinkomster endast för en kortare granskningstid än två år. Enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn avses med försäkrade arbetsinkomster även arbetsinkomster som är försäkrade enligt FöPL och LFöPL.

Enligt förslaget stryks den bestämmelse som begränsar tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt, enligt vilken arrangemanget inte ska tillämpas i situationer där den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och pensionsanstalterna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av pensionen.

Pensionsanstalterna kan i dagens läge om de så önskar komma överens om att iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt när det enligt lag inte ska iakttas. Nu föreslås i lagen en bestämmelse, enligt vilken pensionsanstalterna i enskilda fall kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt ska iakttas även om det enligt lag inte ska iakttas och att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas eller att den sista pensionsanstaltens uppgifter ska skötas av en annan pensionsanstalt än den pensionsanstalt som bestäms med stöd av lag. Förutsättningen för en sådan överenskommelse är att det är ändamålsenligt med avseende på handläggningen av pensionsärendet. Om ovan nämnda överenskommelse görs, ska pensionssökanden särskilt informeras om i vilken pensionsanstalt pensionsärendet handläggs.

På grund av de ändringar i fastställandet av pension och ansvarsfördelning som gjordes vid pensionsreformen 2005 föreslås att bestämmelserna om utlösningen av invalidpension i anslutning till arrangemanget med sista pensionsanstalt och om förhandlingsskyldigheten för pensionsanstalter inom den offent-

liga sektorn ska ses över. Bestämmelsen om utlösning av invalidpensionen utvidgas så att invalidpension som den sista pensionsanstalten beviljar på grundval av den allmänna definitionen på arbetsförmåga också utlöser rätt till invalidpension enligt andra arbetspensionslagar som omfattas av arrangemanget även när arbetstagaren har arbetat i parallella anställningar enligt dessa lagar fram till pensionsfallet.

Förutom förslagen till ändring av innehållet i arrangemanget med sista pensionsanstalt föreslås strukturella ändringar i bestämmelserna om arrangemanget med sista pensionsanstalt på grund av vilka vissa nu gällande bestämmelser ändras. Även bestämmelsernas ordalydelse görs klarare.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Det lagstadgade arbetspensionsskyddet sköts inom den privata sektorn av sju arbetspensionsbolag, åtta pensionskassor och 30 pensionsstiftelser. Dessutom sköts pensionsskyddet för sjömän av Sjömanspensionskassan och pensionsskyddet för lantbruksföretagare av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Pensionsskydd enligt de arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt verkställs av fyra olika pensionsanstalter inom den offentliga sektorn. Eftersom pensionsskyddet verkställs decentraliserat, bör den behöriga pensionsanstalten kunna definieras maskinellt så att pensionsansökan automatiskt styrs till rätt pensionsanstalt oavsett till vilket kontor den har lämnats in. Därför bör den behöriga pensionsanstalten kunna definieras på grundval av uppgifterna om arbetstagaren eller företagaren i intjäningsregistret. Eftersom tidpunkterna för när en anställning börjar och slutar inte längre efter 2005 har behövt uppges till intjäningsregistret, måste bestämmandet av behörig pensionsanstalt ändras så att den bestäms enligt inkomstuppgifterna i de automatiska databehandlingssystemen i arbetspensionssystemen och pensionsansökan bör i fortsättningen styras maskinellt på grundval av in-

komstoppgifterna till den behöriga pensionsanstalten redan enligt gällande arbetspensionslagar. Ändringen av den maskinella styrningen bedöms medföra kostnader på 1 565 000 euro för arbetspensionssystemet.

De ändringar som utöver detta föreslås i propositionen och enligt vilka den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten bestäms på grundval av en granskningsperiod för arbetsinkomsterna under de två senaste kalenderåren förutsätter ändringar i de automatiska databehandlingssystemen i arbetspensionssystemet. Enligt uppskattning åsamkas Statskontoret kostnader om 500 000 euro och Kommunernas pensionsförsäkring 350 000 euro för ändringarna. Kostnaderna för pensionsanstalterna inom den privata sektorn bedöms uppgå till 300 000 euro. Avsikten är att de ändringsförslag som berör bestämmandet av behörig pensionsanstalt ska träda i kraft först vid ingången av 2012 för att nödvändiga ändringar ska hinna göras i databehandlingssystemen innan de föreslagna änd-

ringarna träder i kraft. Kostnaderna för de ändringar som ska göras i databehandlingssystemen fördelar sig också över flera år.

4.2. Övriga konsekvenser

De föreslagna ändringarna gör verkställigheten av arbetspensionslagstiftningen snabbare och tydligare. Ändringarna inverkar inte försämrande på själva förmånerna.

5. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med finansministeriet, Pensionsskyddscentralen, Statskontoret, Kommunernas pensionsförsäkring och Kyrkans centralfond.

I samband med beredningen har hörts de arbetsmarknadsparter inom den privata och den offentliga sektorn samt företagargenerationer som är centrala med avseende på ärendet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om pension för arbetstagare

11 §. Rätt till ålderspension. I paragrafen föreskrivs om när en arbetstagare har rätt att gå i ålderspension enligt denna lag. En arbetstagare kan vara försäkrad enligt denna lag på basis av sin anställning och sitt förtroendeuppdrag. En arbetstagare som redan avslutat arbete i en anställning enligt denna lag kan fortsätta att sköta ett förtroendeuppdrag som är försäkrat enligt denna lag. Enligt gällande bestämmelser har arbetstagaren dock inte i ålderspensionsåldern rätt att på basis av ett avslutat arbete i arbetsavtalsförhållande få ålderspension som intjänats i enlighet med denna lag, om han eller hon fortsätter i ett försäkrat förtroendeuppdrag. Så är också fallet även om han eller hon går i ålderspension från ett anställningsförhållande inom den offentliga sektorn. Situationen kan inte anses vara rimlig. Därför föreslås att 1 mom. ändras så att fortsatt skötsel av ett förtroendeuppdrag som är försäkrat enligt denna lag inte hindrar att ålderspension som intjänats på grundval av avslutat arbete i arbetsavtalsförhållande beviljas vid uppnådd ålderspensionsålder. Den ålderspension som intjänats för ett försäkrat förtroendeuppdrag som arbetstagaren fortsatt att sköta efter att ha gått i ålderspension från sitt ordinarie arbete får arbetstagaren sedan han eller hon slutat sköta förtroendeuppdraget.

37 §. Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås att paragrafen ändras så att invalidpension som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt ska utlösa rätt till invalidpension enligt denna lag oberoende av om en anställning enligt denna lag har upphört före ett anställnings-

förhållande inom den offentliga sektorn eller inte.

Samtidigt föreslås att paragrafens ordalydelse görs klarare och att hänvisningarna till pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970) ändras till hänvisningar till motsvarande bestämmelser i gällande pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008), som har ersatt ovan nämnda lagar.

52 §. Ändring av invalidpension till ålderspension. I 2 mom. föreskrivs vid vilken tidpunkt arbetstagaren på ansökan har rätt till pension enligt denna lag som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension. Enligt gällande moment får arbetstagaren på ansökan pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension enligt denna lag i det skedet då invalidpensionen ändras till ålderspension, dock tidigast när han eller hon fyller 63 år. En förutsättning är då dessutom att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension.

Det föreslås att omnämmandet av 63 års ålder stryks i momentet. En invalidpension inom den privata sektorn, vars pensionsfall inträffat senast den 31 december 2005, ändras i regel till ålderspension när arbetstagaren fyller 65 år. Om pensionsfallet för invalidpension har inträffat den 1 januari 2006 eller därefter, ändras invalidpensionen i regel till ålderspension när arbetstagaren fyller 63 år. Arbetstagaren kan dock genom ett registrerat tilläggspensionsarrangemang ha rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än 63 år. Även om registrerade tilläggspensionsarrangemang har stängts genom en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare som trädde i kraft vid ingången av

2001 (654/2000) har de tilläggs pensionsarrangemang som då var i kraft kunnat fortsätta, men nya försäkrade har inte kunnat läggas till dem.

Enligt det föreslagna 2 mom. har arbetstagen på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension enligt denna lag och som är försäkrat enligt denna lag när hans eller hennes invalidpension enligt denna lag ändras till ålderspension, beroende på situation vid 65 eller 63 års ålderspensionsålder eller vid en tidigare ålderspensionsålder på grundval av ett tilläggs pensionsarrangemang.

Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken en arbetstagar får pension som intjänats för arbete som utförts under tiden för invalidpension när han eller hon beviljas ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension enligt 11 §, om arbetstagens invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag än denna lag. Från samma tidpunkt får en arbetstagar också pension som intjänats för arbete som utförts sedan invalidpensionen upphört oberoende av om det är fråga om invalidpension enligt denna lag eller någon annan arbetspensionslag. I den bestämmelse som föreslås bli tillfogad avses med ålderspension även förtida ålderspension som vid 62 års ålder beviljas på grundval av rätten till tilläggsdagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i vilken inte görs någon förtidsminskning enligt 12 § 3 mom. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är alltid att arbetstagen inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Till momentet föreslås även bli fogat en bestämmelse enligt vilken arbetstagen dock har rätt att få pension som intjänats för arbete som utförts under tiden för invalidpension eller sedan den upphört utbetald redan före ålderspensionsåldern, om arbetstagen sedan den tidigare invalidpensionen upphört på nytt blir arbetsoförmögen och han eller hon beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas bestämmelsen i 80 § 2 mom. om fastställande av pension på tidigare grunder. Bestämmelsen tillämpas både på sådana situa-

tioner där arbetstagens invalidpension under tiden för arbete har beviljats enligt denna lag och på sådana situationer där invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag. Invalidpension fastställs inte på tidigare grunder, om den nya invalidpensionen börjar först när det har gått två år från det att den först beviljade invalidpensionen upphörde eller om den nya invalidpensionen beviljas med anledning av en annan sjukdom, lyte eller skada än den som legat till grund för den tidigare invalidpensionen.

76 §. Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på. I 3 mom. finns ett hänvisningsfel. Hänvisningen i momentet till paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 2 mom. 1 punkten.

81 §. Engångsförhöjning av invalidpension. Enligt gällande paragraf är förhöjningsprocenten för invalidpension 21, om arbetstagen vid ingången av året för förhöjningen är 24–26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. I paragrafen finns för informationens skull ett omnämnande av att förhöjningen inte görs om arbetstagen har fyllt 55 år. Procenten sjunker 0,7 för varje år, vilket innebär att förhöjningen för en 55-åring emellertid fortfarande är 0,7 procent och att förhöjningen inte längre görs när arbetstagen fyllt 56 år. Således innehåller paragrafen en felaktig åldersgräns, som föreslås bli rättad i enlighet med paragrafens ursprungliga syfte så att förhöjningen inte läggs till för en arbetstagar som före ingången av året för förhöjningen fyllt 56 år.

105 §. Beslutsfattande och delgivning av beslut. I 1 mom. i gällande paragraf föreskrivs om skyldigheten för en behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn att delge pensionssökanden sitt beslut om rätten till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet. I 2 och 3 mom. föreskrivs dessutom om hur pensionsanstalten inom den privata sektorn och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut och undertecknar beslutet. Paragrafens 1 mom. preciseras så att den pensionsanstalt som är skyldig att meddela sitt beslut är den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses nedan i det föreslagna 106 §. Det föreslås att 1 mom. också precise-

ras så att till momentet fogas en bestämmelse om sista pensionsanstalt som ger en beslutsammanställning. Samtidigt ändras ordalydelsen i 2 och 3 mom. på grund av de ändringar som föreslås i 1 mom.

106 §. Arbete enbart i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn. I paragrafen föreskrivs om bestämmande av behörig pensionsanstalt och dess uppgifter i situationer där arbetstagaren har arbetat endast i anställningar som är försäkrade enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn eller som företagare. För närvarande kallas den aktuella behöriga pensionsanstalten pensionsanstalt inom den privata sektorn. Nu föreslås att den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn i fortsättningen ska kallas avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn.

Samtidigt föreslås att den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn ska sköta samma uppgifter som en pensionsanstalt inom den privata sektorn sköter enligt gällande paragraf. Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn avgör arbetstagarens pensionsärendet samt betalar ut pensionen och sköter andra uppgifter som hör till pensionsanstalten. Den avgör också och betalar till arbetstagaren pension som intjänats under oavlönad tid enligt 74 § och en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) i sådana situationer där arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 107 § 1 mom. inte ska tillämpas på pensionsärendet.

Det föreslås att 1 mom. också ändras så att den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn bestäms enligt i vilken pensionsanstalt inom den privata sektorn största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under de senaste två kalenderåren. Granskningen av de försäkrade inkomsternas belopp sker maskinellt när pensionsansökan lämnas in. Det har ingen betydelse för pensionsskyddets innehåll vilken pensionsanstalt som avgör pensionsärendet. Därför bestäms avgörande pensionsanstalt på grundval av de försäkrade arbetsinkomster som är tillgängliga när pensionsansökan lämnas in.

Det föreslås att avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn bestäms enligt inkomsterna under de två senaste kalenderåren oberoende av om återstående tid beaktas när pensionen fastställs eller inte. Enligt 111 § 3 mom. som föreslås nedan förskrivs närmare genom förordning av statsrådet om bestämmandet av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två senaste kalenderåren. Oftast är dessa två kalenderår de två kalenderår som omedelbart föregår pensionsfallet. Till de försäkrade arbetsinkomster som avses i momentet räknas enligt 107 b § som föreslås nedan förutom pensionsberättigande arbetsinkomster enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om sjömanspensioner försäkrade arbetsinkomster enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare. Arbetsinkomster beaktas till det belopp som ingår i intjäningsregistret.

I 2 mom. föreslås när det gäller bestämmande av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn en undantagsbestämmelse med avseende på huvudregeln i 1 mom. Det är ändamålsenligt att Sjömanspensionskassan ska vara den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn när en arbetstagares pensionsskydd enligt lagen om sjömanspensioner bestäms på grundval av specialbestämmelserna i lagen om sjömanspensioner. Därför föreslås i 2 mom. en bestämmelse enligt vilken avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn oberoende av beloppet av de inkomster som är försäkrade enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn ska vara Sjömanspensionskassan, om arbetstagaren har rätt att gå i ålderspension eller om förmånlåtare hade haft rätt att gå i ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

107 §. Arbete i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för både den privata och den offentliga sektorn. I paragrafen föreskrivs om bestämmande av behörig pensionsanstalt och om den behöriga pensionsanstaltens uppgifter i situationer då arbetstagaren eller företagaren utöver arbete enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn

eller företagsverksamhet har försäkrat arbete i ett eller flera sådana tjänste- eller anställningsförhållanden enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn som omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas på pensionsskydd enligt de arbetspensionslagar för den privata och den offentliga sektorn som, liksom nu, konstateras i 1 mom. Detta tillämpningsområde kvarstår oförändrat. Inom den offentliga sektorn iaktas arrangemanget med sista pensionsanstalt i personalpensionsärenden för personal inom kommun, stat, evangelisk-lutherska kyrkan samt vid Folkpensionsanstalten. I 1 mom. anges dessutom den sista pensionsanstaltens uppgifter. Enligt det föreslagna momentet kvarstår den sista pensionsanstaltens uppgifter i nuvarande form. Den begränsning föreslås bli struken som gäller tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt, enligt vilken arrangemanget med sista pensionsanstalt inte tillämpas i situationer där en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt och pensionsanstalterna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av pensionen.

I 2 mom. föreskrivs om situationer då arrangemanget med sista pensionsanstalt inte iaktas. Arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas inte i situationer då största delen av arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderår som granskas varit försäkrade i ett pensionssystem som inte är med i arrangemanget med sista pensionsanstalt. Pensioner enligt Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar, lagen om pension för riksdagsmän och lagen om republikens presidents rätt till pension är inte med i arrangemanget med sista pensionsanstalt. Då avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn, en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den pensionsanstalt som verkställer ovan avsedda pensionskydd pensionsärendet var för sig i fråga om det pensionskydd anstalten verkställer.

107 a §. Bestämmande av sista pensionsanstalt. Den föreslagna paragrafen är ny. I 1 mom. ingår huvudregeln enligt vilken den sista pensionsanstalten bestäms. Den sista

pensionsanstalten bestäms inom de olika pensionssystemen så att den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt enligt det pensionssystem i vilket arbetstagarens arbetsinkomster till största delen varit försäkrade under de senaste två kalenderåren. Granskningen av de försäkrade inkomsternas belopp sker maskinellt när pensionsansökan lämnas in. Det har ingen betydelse för pensionskyddets innehåll vilken pensionsanstalt som avgör pensionsärendet. Därför bestäms den sista pensionsanstalten på grundval av de uppgifter om de försäkrade arbetsinkomsterna som är tillgängliga när pensionsansökan lämnas in.

I enlighet med nedan föreslagna 111 § 3 mom. föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet om vilka två kalenderår som ingår i denna granskningstid för de försäkrade arbetsinkomsterna. I de flesta fall är dessa två kalenderår de två år som omedelbart föregår året för pensionsfallet. Om största delen av arbetstagarens arbetsinkomster under de två kalenderår som granskas har varit försäkrade i ett pensionssystem för den privata sektorn som omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt, är en pensionsanstalt inom detta pensionssystem för den offentliga sektorn sista pensionsanstalt. Om största delen av arbetsinkomsterna varit försäkrade i ett pensionssystem för den privata sektorn, bestäms den sista pensionsanstalten bland pensionsanstalterna inom den privata sektorn i enlighet med 106 §

I 2—4 mom. föreskrivs om situationer då sista pensionsanstalt inte bestäms på grundval av de försäkrade arbetsinkomsterna i arrangemanget med sista pensionsanstalt. Arbetstagaren kan ha en yrkesbaserad eller individuell pensionsålder inom den offentliga sektorn. En arbetstagare vars anställningsförhållande inom den offentliga sektorn har börjat före 1993 kan dessutom ha rätt till tilläggspensionskydd enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. I sådana situationer är det ändamålsenligt att pensionsärendet alltid handläggs av en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn. Därför föreskrivs i 2 mom. att sista pensionsanstalt vid handläggningen av ett ålders- eller familjepensionsärende oberoende av beloppet av

de försäkrade arbetsinkomsterna alltid ska vara en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om arbetstagaren eller förmånslåtare har rätt till en tilläggspensionsandel eller individuell pensionsålder enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten är dessutom en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn när arbetstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för när ansökan lämnas in har ordnats endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn eller när förmånslåtarens pensionsskydd vid förmånslåtarens död har ordnats endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

I 3 mom. föreskrivs om bestämmande av sista pensionsanstalt i invalidpensionsärenden. Om en arbetstagare som står i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn under pågående anställning på grund av sjukdom, lyte eller skada har blivit oförmögen att sköta sin tjänst eller utföra sitt arbete fortlöpande under minst ett år, har han eller hon rätt till invalidpension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. I sådana situationer bedöms arbetstagarens arbetsförmåga för arbete enligt tjänsten eller arbetet. Det är fråga om yrkesbaserad arbetsförmåga. Arbetspensionslagarna för den privata sektorn innehåller ingen bestämmelse om yrkesbaserad arbetsförmåga, utan arbetsförmågan bedöms enligt den allmänna definitionen på arbetsförmåga med hänsyn till arbetstagarens återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant till buds stående arbete som han eller hon skäligen kan förutsättas utföra. Eftersom arbetspensionslagarna för den privata sektorn inte innehåller någon definition på yrkesbaserad arbetsförmåga, är det ändamålsenligt att sista pensionsanstalt vid handläggningen av invalidpensionsärenden oberoende av de försäkrade arbetsinkomsterna är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om arbetstagarens rätt till invalidpension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn ska bedömas på yrkesmässiga grunder.

En arbetstagares rätt till invalidpension ska enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn bedömas på yrkesmässiga grunder, om arbetstagaren under pågående anställning blir oförmögen att sköta sitt arbete. Således styrs pensionsansökan i praktiken till en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i situationer då arbetstagaren står i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande inom den offentliga sektorn när en ansökan om invalidpension lämnas in.

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är på samma sätt som vid handläggningen av ett ålderspensions- och familjepensionsärende sista pensionsanstalt också vid handläggningen av ett invalidpensionsärende när arbetstagaren har bevarat sin rätt till en tilläggspensionsandel eller individuell pensionsålder enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

När ett invalidpensionsärende blir anhängigt, kan man inte alltid på förhand veta om avgörandet blir full invalidpension eller delinvalidpension, eftersom delinvalidpension även kan beviljas en sådan pensionssökande som har ansökt om full invalidpension. Enligt lagen om kommunala pensioner tillämpas inte definitionen på yrkesbaserad arbetsförmåga vid handläggningen av ett delinvalidpensionsärende. Därför föreslås att sista pensionsanstalt vid handläggningen av ett invalidpensionsärende ska vara en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn även när det är fråga om delinvalidpension och arbetstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet ordnats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. På så vis behöver inte pensionsanstalten inom den offentliga sektorn överföra ett invalidpensionsärende till någon annan pensionsanstalt, om det vid avgörandet av invalidpensionsärendet konstateras att sökanden har rätt till delinvalidpension, och ärendet således inte avgörs på yrkesmässiga grunder.

Paragrafens 2 och 3 mom. tillämpas endast i situationer då arbetstagarens pensionsskydd baserar sig på ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Således tillämpas de inte i situationer då pensionsskydd enligt lagen om kommunala pensioner tillsammans

med ett medlemssamfund har ordnats för en familjevårdare som ingått uppdragsavtal enligt 1 § i familjevårdarlagen (312/1992) eller för en närståendevärdare enligt 2 § i lagen om stöd för närståendevärd (937/2005). Paragrafens 2 och 3 mom. föreslås inte heller gälla situationer då pensionskydd enligt lagen om kommunala pensioner eller pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan har ordnats för en förtroendevald i ett medlemsamfund eller en församling eller för en sådan fysisk person som är försäkrad enligt ovan nämnda lagar eller lagen om statens pensioner (1295/2006) och som utan att vara verksam som företagare på basis av ett uppdrags- eller konsultavtal eller något annat motsvarande arrangemang utför arbete som inte bedrivs i ett bolags eller annat samfunds namn. I ovan beskrivna situationer är det fråga om obetydlig verksamhet av naturen bisyssla och arbetstagarens faktiska arbetspensionskydd kan inte anses uppstå på basis av denna verksamhet. Därför är det inte ändamålsenligt att den behöriga pensionsanstalten bestäms på grundval av sådant arbete.

Arbetstagaren kan ha rätt till en lägre pensionsålder och särskilda tillväxtprocentsatser också på grundval av arbete enligt lagen om sjömanspensioner. Oftast bestäms redan på grundval av arbetsinkomsterna att Sjömanspensionskassan är sista pensionsanstalt i sådana situationer. Eftersom det ändå kan finnas situationer då det på grundval av inkomsterna bestäms att en annan pensionsanstalt än Sjömanspensionskassan är sista pensionsanstalt, föreslås 4 mom. innehålla en bestämmelse enligt vilken Sjömanspensionskassan är sista pensionsanstalt i ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende i sådana situationer då arbetstagaren har eller förmånslåtaren hade haft rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt lagen om sjömanspensioner. Om det dock på grundval av 2 eller 3 mom. bestäms att en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt, tillämpas inte det föreslagna 4 mom.

Den begränsning i gällande 4 mom. som gäller tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt i situationer då den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, men arbetstagaren har

minst 12 566,70 euro i inkomster enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner, föreslås bli struken. Begränsningen har föranletts av tekniska skäl och behövs inte längre.

Till 5 mom. föreslås gällande 107 § 5 mom. bli överfört med ändrad ordalydelse.

107 b §. *Inkomst som räknas in i arbetsinkomsterna.* Den föreslagna paragrafen är ny. I paragrafen definieras för tydlighetens skull vad som enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn avses med försäkrade arbetsinkomster vid definitionen av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt. Enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn räknas förutom de försäkrade lönerna in arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare i försäkrad arbetsinkomst. Arbetsinkomsten beaktas till samma belopp som i intjäningsregistret.

108 §. *Förhandlingsskyldighet.* Paragrafen är bunden vid det ovan föreslagna 37 § 2 mom. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras så att den motsvarar de ändringar som föreslås i 37 § 2 mom. Samtidigt preciseras också ordalydelsen i 2 mom.

109 §. *Den utbetalande pensionsanstaltens behörighet vid beviljande av ny pension.* Paragrafens ordalydelse föreslås bli ändrad på grund av de ändringar som föreslås i 106, 107, 107 a, 107 b och 108 §. Till 2 mom. föreslås dessutom bli fogat en bestämmelse om bestämmandet av behörig pensionsanstalt i situationer då ny invalidpension efter att invalidpensionen upphört beviljas på tidigare grunder. Till paragrafen föreslås även bli fogat ett nytt 3 mom. Till momentet överförs den bestämmelse som för närvarande ingår i statsrådets förordning om bestämmande av behörig pensionsanstalt i ett familjepensionsärende när förmånslåtaren fick egen pension vid sin död. Den pensionsanstalt som betalat ut egen pension till förmånslåtaren handlägger och avgör även familjepension som beviljas efter förmånslåtaren och sköter även andra uppgifter som hör till pensionsanstalten i ett familjepensionsärende.

110 §. *Möjlighet till överenskommelse.* Enligt gällande paragraf kan de pensionsanstal-

ter som hör till arrangemanget med sista pensionsanstalt komma överens om att arrangemanget iakttas även när det enligt lag inte ska iakttas. Paragrafen föreslås bli ändrad så att de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt i enskilda fall kan komma överens om att arrangemanget iakttas i en situation då det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av 107 a § eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas. Förutsättningen för en sådan överenskommelse är att det är ändamålsenligt med avseende på handläggningen av pensionsärendet. I praktiken kan det bli aktuellt med en sådan överenskommelse t.ex. i en situation då en arbetstagare som ansökt om rehabilitering har bytt arbetsplats under det år då rehabiliteringsansökan lämnas in, varvid även den pensionsanstalt som försäkrat honom eller henne byts. Rehabiliteringsärenden förutsätter kontakt mellan den rehabiliterande pensionsanstalten och arbetsgivaren t.ex. vid anordnandet av arbetsprövning. Det är ändamålsenligt att pensionsanstalterna vid behov kan komma överens om att den pensionsanstalt där rehabiliteringsklientens arbete under tiden för rehabiliteringen är försäkrat är den rehabiliterande pensionsanstalten.

Den bestämmelse som nu ingår i 1 mom. och förpliktar pensionsanstalten att underrätta pensionssökanden om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende, om pensionsanstalterna har kommit överens om handläggningen av pensionsansökan med avvikelse från 107 a §, föreslås bli överförd till 2 mom. med ändringar i ordalydelsen.

111 §. Pensionsskyddscentralens beslutanderätt och närmare bestämmelser. Enligt 3 mom. utfärdas närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten bestäms och om dess uppgifter genom förordning av statsrådet. Enligt ovan föreslagna bestämmelser är i regel den anstalt behörig pensionsanstalt i vilken största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under de två senaste kalenderåren. Genom för-

ordning föreskrivs närmare om hur dessa två år bestäms i olika situationer. Genom förordning kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än två kalenderår, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år. En sådan situation kan t.ex. föreligga när behörig pensionsanstalt definieras i ett invalidpensionsärende. I ett invalidpensionsärende är det ändamålsenligt att den behöriga pensionsanstalten är en pensionsanstalt som beviljar pension för återstående tid. I regel är den behöriga pensionsanstalten i ett invalidpensionsärende den pensionsanstalt i vilken största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under två kalenderår under den granskningstid för återstående tid som avses i 76 §. Försäkrade arbetsinkomster beaktas för det år under vilket arbetsinkomsterna före året för pensionsfallet senast varit försäkrade och året före det. Om arbetstagaren dock har försäkrade arbetsinkomster endast under det första året av granskningstiden för återstående tid, kommer endast inkomsterna under detta ena år med i granskningstiden och behörig pensionsanstalt är den pensionsanstalt som under det året försäkrat största delen av arbetstagarens arbetsinkomster.

126 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. Ovan har föreslagits en ändring i 106 §, enligt vilken den pensionsanstalt inom den privata sektorn som avgör ett förmånsärende ska kallas avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn. I 3 mom. föreslås en ändring där samma benämning används om den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn.

129 §. Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten. Hänvisningen i 1 mom. till 107 § 2 mom. föreslås bli struken på grund av de ändringar som föreslås i 107 §.

182 §. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift. Den nya pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan som trädde i kraft vid ingången av maj 2008 har ersatt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan som tidigare varit i kraft.

Därför föreslås att hänvisningen till lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan stryks i 1 mom. 4 punkten.

191 §. Tillämpliga bestämmelser. Hänvisningarna i 4 mom. till bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter i den gamla lagen om försäkringsbolag föreslås bli ändrade så att de motsvarar bestämmelserna i den försäkringsbolagslag (521/2008) som trädde i kraft den 1 oktober 2008.

203 §. Utlämnande av uppgifter inom en försäkringsgrupp. Hänvisningarna till den gamla lagen om försäkringsbolag i 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar bestämmelserna i den försäkringsbolagslag som trädde i kraft den 1 oktober 2008.

1.2. Lag om sjömanspensioner

37 §. Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås att paragrafen ändras så att invalidpension som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt utlöser rätt till invalidpension enligt denna lag oberoende av om en anställning enligt denna lag har upphört före ett anställningsförhållande inom den offentliga sektorn eller inte.

Samtidigt föreslås att paragrafens ordalydelse görs klarare och hänvisningarna i paragrafen till bestämmelserna i den tidigare gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan ändras till motsvarande bestämmelser i den pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan som trädde i kraft den 1 maj 2008.

Den föreslagna paragrafen motsvarar den 37 § som ovan föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

52 §. Ändring av invalidpension till ålderspension. I 2 mom. föreskrivs om vid vilken tidpunkt arbetstagaren på ansökan har rätt till pension enligt denna lag som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension. Enligt gällande moment får arbetstagaren på ansökan pension som in-

tjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension enligt denna lag i det skedet då invalidpensionen ändras till ålderspension, dock tidigast när han eller hon fyller 63 år. En förutsättning är i detta fall att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension.

Det föreslås att omnämmandet av 63 års ålder stryks i momentet. En invalidpension inom den privata sektorn, vars pensionsfall inträffat senast den 31 december 2005, ändras i regel till ålderspension när pensionstagaren fyller 65 år. Om pensionsfallet för invalidpension har inträffat den 1 januari 2006 eller därefter, ändras invalidpensionen till ålderspension i regel när pensionstagaren fyller 63 år.

Enligt det föreslagna 2 mom. har arbetstagaren på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension enligt denna lag och som är försäkrat enligt denna lag när hans eller hennes invalidpension enligt denna lag ändras till ålderspension.

Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken en arbetstagare får pension som intjänats för arbete under tiden för invalidpension när han eller hon beviljas ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension enligt 8 §, om arbetstagarens invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag än denna lag. Från samma tidpunkt får en arbetstagare också pension som intjänats för arbete som utförts sedan invalidpensionen upphört oberoende av om det var fråga om invalidpension enligt denna lag eller någon annan arbetspensionslag. I den bestämmelse som föreslås bli tillfogad avses med ålderspension även ålderspension som vid 62 års ålder beviljas på grundval av rätten till tilläggsdagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, i vilken inte görs någon förtidsminskning enligt 11 § 3 mom. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Till momentet föreslås även bli fogat en bestämmelse enligt vilken arbetstagaren dock

har rätt att få pension som intjänats för arbete som utförts under tiden för invalidpension eller efter att den upphört utbetald redan före ålderspensionsåldern, om arbetstagaren sedan den tidigare invalidpensionen upphört på nytt blir arbetsförmögen och han eller hon beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas bestämmelsen i 86 § 2 mom. om fastställande av pension på tidigare grunder. Bestämmelsen tillämpas både på situationer där arbetstagarens invalidpension under arbetet har beviljats enligt denna lag och på situationer där invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag. Invalidpension fastställs inte på tidigare grunder, om den nya invalidpensionen börjar först när det har gått två år från det att den först beviljade invalidpensionen upphörde eller om den nya invalidpensionen beviljas med anledning av en annan sjukdom, lyte eller skada än den tidigare invalidpensionen.

Det föreslagna momentet motsvarar det ovan föreslagna 52 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

65 §. Rätten till särskilda tillväxtprocentsatser. I paragrafen föreskrivs om under vilka förutsättningar arbetstagaren har rätt till särskilda tillväxtprocentsatser enligt lagen om sjömanspensioner. Det föreslås att 1 och 2 punkten ändras på grund av de ändringar som gäller bestämmandet av behörig pensionsanstalt som föreslås nedan i 108 §. Enligt den föreslagna 1 punkten ska en arbetstagare alltid ha rätt till särskilda tillväxtprocentsatser, om han eller hon varit i SjPL-arbete sammanlagt över 324 månader och således enligt 8 § 2 mom. har rätt att få ålderspension vid en lägre pensionsålder än 63 år. I sådana situationer ska Sjömanspensionskassan enligt de föreslagna bestämmelserna om behörig pensionsanstalt också alltid vara behörig att handlägga en pensionsansökan. I gällande paragraf delas 1 punkten upp i nya 1 och 2 punkten med ändrad ordalydelse. Sådana fall som avses i gällande 2 punkten ingår i den föreslagna 1 punkten. Enligt den föreslagna 2 punkten ska arbetstagaren ha rätt till särskilda tillväxtprocentsatser förutsatt att han eller hon går i ålderspension från en anställning som omfattas av lagen om sjömanspensioner vid 63–68 års ålder enligt 8 § 1

mom. och Sjömanspensionskassan är behörig att handlägga pensionsansökan. Sjömanspensionskassan ska vara behörig att handlägga en pensionsansökan, om Sjömanspensionskassan är den pensionsanstalt i vilken största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under de senaste två kalenderåren. Enligt den ändring som föreslås bestäms SjPL-pension enligt de allmänna tillväxtprocentsatserna i situationer då största delen av inkomsterna för en arbetstagare som går i ålderspension från en SjPL-anställning vid 63–68 års ålder enligt 8 § 1 mom. under de två år som granskas varit försäkrade i någon annan pensionsanstalt än Sjömanspensionskassan. Ändringen beror på att Sjömanspensionskassan då är behörig pensionsanstalt att handlägga pensionsansökan.

82 §. Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid. I 3 mom. finns ett hänvisningsfel. Hänvisningen till 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 2 mom. 1 punkten.

87 §. Engångsförhöjning av invalidpension. Engångsförhöjningen av invalidpension är 21 procent för en arbetstagare, som vid ingången av året för förhöjningen är 24–26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Till bestämmelsen har för informationens skull fogats ett omnämnande av att förhöjningen inte görs om arbetstagaren har fyllt 55 år. Eftersom procenten sjunker 0,7 för varje år betyder det att förhöjningen för en 55-åring emellertid ännu är 0,7 procent och att förhöjningen inte längre görs för den som fyllt 56 år. Den felaktiga åldersgränsen i bestämmelsen föreslås bli ändrad i enlighet med sitt ursprungliga syfte så, att förhöjningen inte läggs till för en arbetstagare som före ingången av året för förhöjningen fyllt 56 år. Ändringen motsvarar den ovan föreslagna ändringen i 81 § i lagen om pension för arbetstagare.

108 §. Behörig pensionsanstalt. I paragrafen hänvisas till 106, 107. 107 a. 107 b och 108–111 § i lagen om pension för arbetstagare när det gäller bestämmande av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt och deras uppgifter. Det föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar de ändringar som föreslås ovan i lagen

om pension för arbetstagare när det gäller behörig pensionsanstalt.

123 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. Ovan föreslås en ändring i 106 § i lagen om pension för arbetstagare, enligt vilken den pensionsanstalt inom den privata sektorn som avgör ett förmånsärende ska kallas avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn. I 3 mom. föreslås en ändring där samma benämning används om behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn som i lagen om pension för arbetstagare. Ändringen motsvarar den ovan föreslagna ändringen i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

147 a §. Konkursbons ansvar för pensionsförsäkringsavgifter. Den föreslagna paragrafen är ny. I paragrafen har skrivits in en bestämmelse som överensstämmer med vedertagen tillämpningspraxis om konkursboets ansvar för pensionsförsäkringsavgifter. De lönefordringar och pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning före en konkurs ska övervakas vid konkursen. Om arbetet sedan konkursen börjat fortsätter för konkursboets räkning, får konkursboet ställningen som arbetsgivare. Konkursboet har således bl.a. samma slags skyldighet att rapportera anställningsuppgifter som en arbetsgivare. Konkursboet svarar för pensionsförsäkringsavgifter för arbete som utförts efter det att konkursen började som s.k. masskuld. Vid löneutbetalningen innehåller konkursboet arbetstagarens pensionsförsäkringsavgift hos arbetstagarna. Paragrafen motsvarar 157 § i lagen om pension för arbetstagare.

1.3. Lag om pension för företagare

2 §. Centrala definitioner. I 1 mom. 2 punkten definieras vad som i denna lag avses med behörig och sista pensionsanstalt. I 96 § föreskrivs också om den behöriga pensionsanstalten och dess uppgifter. Nedan föreslås ändringar i 96 § och därför behövs inte definitionen i den aktuella 2 punkten längre. Därför föreslås att 1 mom. 2 punkten upphävs.

34 §. Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås att pa-

ragrafen ändras så att invalidpension som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt utlöser rätt till invalidpension enligt denna lag oberoende av om arbete enligt denna lag har upphört före ett anställningsförhållande inom den offentliga sektorn eller inte.

Samtidigt görs paragrafens ordalydelse klarare och hänvisningarna i paragrafen till pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan ändras. Paragrafen motsvarar den 37 § som ovan föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

49 §. Ändring av invalidpension till ålderspension. I 2 mom. föreslås en bestämmelse om när en företagare har rätt att få pension som intjänats på grundval av företagsverksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller efter invalidpensionen. I momentet stryks åldersgränsen på 63 år, eftersom den inte lämpar sig för alla situationer. Företagaren ska på ansökan ha rätt till pension som intjänats på grundval av företagsverksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension enligt denna lag och som är försäkrad enligt denna lag, när hans eller hennes invalidpension enligt denna lag ändras till ålderspension. Invalidpension ändras till ålderspension beroende på situation vid 65 eller 63 års ålder eller vid en lägre pensionsålder, om företagaren omfattas av ett registrerat tilläggs pensionsarrangemang.

Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse enligt vilken företagaren får pension som intjänats under företagareverksamhet enligt denna lag som bedrivits under tiden för invalidpension när han eller hon beviljas ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension enligt 8 §, om företagarens invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag än denna lag. Från samma tidpunkt får en företagare också pension som intjänats i företagsverksamhet enligt denna lag som bedrivits sedan invalidpensionen upphört oberoende av om det var fråga om invalidpension enligt denna lag eller någon annan arbetspensionslag. I den bestämmelse som föreslås bli tillfogad avses med ålderspension även ålderspension som vid 62 års ålder beviljas på grundval av rätten

till tilläggsdagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i vilken inte görs någon förtidsminskning enligt 9 § 3 mom. Beviljandet av ålderspension förutsätter inte att företagaren upphör med sin företagsverksamhet.

Till 2 mom. föreslås dessutom bli fogat en bestämmelse, enligt vilken företagaren har rätt att få pension som intjänats för företagsverksamhet enligt denna lag som bedrivits under tiden för invalidpension eller sedan den upphört utbetalad redan före ålderspensionsåldern, om företagaren efter att en tidigare invalidpension upphört på nytt blir arbetsoförmögen och beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas bestämmelsen i 74 § 2 mom. om fastställande av pension på tidigare grunder. Bestämmelsen tillämpas både på situationer där invalidpension under tiden för företagsverksamhet har beviljats enligt denna lag och på situationer där invalidpension har beviljats enligt en annan arbetspensionslag. Invalidpension bestäms inte på tidigare grunder, om den nya invalidpensionen börjar först efter att minst två år har flutit från det att den först beviljade invalidpensionen upphörde eller om den nya invalidpensionen beviljas med anledning av en annan sjukdom, lyte eller skada än den tidigare invalidpensionen.

70 §. Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på. I 4 mom. finns ett hänvisningsfel. Hänvisningen till 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 3 mom. I punkten.

75 §. Engångsförhöjning av invalidpension. Engångsförhöjningen för invalidpension är 21 procent för en arbetstagare som vid ingången av året för förhöjningen är 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Till bestämmelsen har för informationens skull fogats ett omnämmande av att förhöjningen inte görs om företagaren har fyllt 55 år. Eftersom procenten sjunker 0,7 för varje år betyder det att förhöjningen för en 55-åring dock ännu är 0,7 procent och att förhöjningen inte längre görs för den som fyllt 56 år. Således innehåller bestämmelsen en felaktig åldersgräns som föreslås bli ändrad i enlighet med sitt ursprungliga syfte så, att förhöjning-

en inte läggs till för en företagare som före ingången av året för förhöjningen fyllt 56 år. Ändringen motsvarar den ovan föreslagna ändringen i 81 § i lagen om pension för arbetstagare.

96 §. Behörig pensionsanstalt. I paragrafen hänvisas till 106, 107. 107 a. 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare när det gäller bestämmande av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt och deras uppgifter. Det föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar de ändringar som föreslås i lagen om pension för arbetstagare när det gäller behörig pensionsanstalt.

107 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. Ovan föreslås en ändring i 106 § i lagen om pension för arbetstagare, enligt vilken den pensionsanstalt inom den privata sektorn som avgör ett förmånsärende ska kallas avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn. I 3 mom. föreslås en ändring där samma benämning används om den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn som i lagen om pension för arbetstagare. Ändringen motsvarar den ovan föreslagna ändringen i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

146 §. Tillämpliga bestämmelser. Hänvisningarna till lagen om försäkringsbolag i 3 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar de aktuella bestämmelserna i den försäkringsbolagslag som trädde i kraft den 1 oktober 2008.

1.4. Lag om pension för lantbruksföretagare

2 §. Centrala definitioner. I 1 mom. 2 punkten definieras vad som i denna lag avses med behörig och sista pensionsanstalt. I 91 § föreskrivs också om den behöriga pensionsanstalten och dess uppgifter. Nedan föreslås ändringar i 91 § och därför behövs inte definitionen i den aktuella 2 punkten längre. Därför föreslås att 1 mom. 2 punkten upphävs.

48 §. Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås att paragrafen ändras så att invalidpension som en

pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt utlöser rätt till invalidpension enligt denna lag oberoende av om en anställning enligt denna lag har upphört före ett anställningsförhållande inom den offentliga sektorn eller inte.

Samtidigt görs paragrafens ordalydelse klarare och hänvisningarna i paragrafen till pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan ändras. Paragrafen motsvarar den 37 § som ovan föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

91 §. Behörig pensionsanstalt. I paragrafen hänvisas till 106, 107. 107 a. 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare när det gäller bestämmande av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt och deras uppgifter. Det föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar de ändringar som föreslås i lagen om pension för arbetstagare när det gäller behörig pensionsanstalt.

101 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. Ovan föreslås en ändring i 106 § i lagen om pension för arbetstagare, enligt vilken den pensionsanstalt inom den privata sektorn som avgör ett förmånsärende ska kallas avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn. I 3 mom. föreslås en ändring där samma benämning används om den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn som i lagen om pension för arbetstagare. Ändringen motsvarar den ovan föreslagna ändringen i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

1.5. Lag om kommunala pensioner

24 §. Invalidpension. I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för erhållande av invalidpension. Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så att invalidpension som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn som följer principen om sista pensionsanstalt beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt ska utlösa rätt till invalidpension enligt denna lag även när arbete enligt en annan arbetspensionslag har utförts före det

kommunala anställningsförhållandet samt när arbetet har utförts parallellt med en kommunal anställning. Om en kommunal anställning dock har fortsatt fram till pensionsfallet, bedöms arbetstagarens arbetsförmåga enligt 1 mom. 1 punkten i denna paragraf i enlighet med definitionen på yrkesbaserad arbetsförmåga och rätten till invalidpension bestäms enligt lagen om kommunala pensioner.

I lagen kvarstår fortfarande även de tidigare förutsättningarna för erhållande av invalidpension i fråga om system som inte ännu omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Dessa är tills vidare pensionssystemen för Finlands bank, landskapet Åland och ortodoxa kyrkan. För att invalidpension enligt lagen om kommunala pensioner ska beviljas på grundval av invalidpension som beviljats i dessa system utan att arbetsförmågan prövas särskilt vid den kommunala pensionsanstalten förutsätts att den kommunala anställningen har upphört och att en anställning som omfattas av dessa andra pensionssystem har fortsatt sedan den kommunala anställningen upphört.

32 §. Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension. I 1 mom. föreskrivs om ändring av invalidpension till ålderspension. I paragrafen föreskrivs också om rätt till pension för arbete som utförts parallellt med invalidpensionen. Enligt gällande ordalydelse har en anställd rätt till ålderspension som intjänats för arbete som utförts parallellt med invalidpension enligt lagen om kommunala pensioner när han eller hon fyllt 63 år eller om arbetet fortsätter, sedan det har upphört. För arbete som utförts under tiden för invalidpension kan också fås invalidpension, om arbetstagaren senare beviljas ny invalidpension som inte beviljas på tidigare grunder. Enligt gällande ordalydelse gäller bestämmelserna endast situationer då den anställde har fått invalidpension enligt lagen om kommunala pensioner. För att pension ska erhållas även för arbete som utförts parallellt med en annan arbetspension enligt samma grunder, föreslås att paragrafens ordalydelse ändras till dessa delar.

52 §. Förmåner som berättigar till pension. Hänvisningen i 4 mom. till 106 § 1 mom. i

lagen om pension för arbetstagare föreslås bli ändrad till en hänvisning till 106 § på grund av de ändringar som föreslås.

72 §. Engångsförhöjning av invalidpension. Rubriken för paragrafen föreslås bli ändrad från åldersförhöjning till engångsförhöjning av invalidpension i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Engångsförhöjningen är 21 procent för en arbetstagare, som vid ingången av året för förhöjningen är 24–26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Enligt bestämmelsen görs förhöjningen inte längre när arbetstagaren har fyllt 55 år. Procenten sjunker 0,7 för varje år, vilket innebär att förhöjningen för en 55-åring dock fortfarande är 0,7 procent och att förhöjningen inte längre görs för den som fyllt 56 år. Bestämmelsen innehåller således en felaktig åldersgräns och föreslås bli ändrad. Engångsförhöjningen av invalidpension ska göras första gången 2010. Dessutom preciseras ordalydelsen i 1 mom. Engångsförhöjningen fogas fortfarande även till delinvalidpension och rehabiliteringsstöd, men eftersom bestämmelserna om invalidpension tillämpas på dessa båda, behöver de inte nämnas särskilt i paragrafen. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 81 § i lagen om pension för arbetstagare.

103 §. Arrangemanget med sista pensionsanstalt. Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll. I 1 mom. definieras den sista pensionsanstalten i situationer då arbetstagaren har arbetat i ett arbetsavtals-, tjänste- eller företagarförhållande som är försäkrat endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn eller enligt arbetspensionslagarna för både den offentliga eller den privata sektorn. I paragrafen föreskrivs fortfarande också om den sista pensionsanstaltens uppgifter.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas inom den offentliga sektorn förutom i det kommunala pensionssystemet i personalpensionsärenden inom staten, den evangelisk-lutherska kyrkan samt vid Folkpensionsanstalten. Pensionssystemen för den ortodoxa kyrkan och Finlands Bank samt pensioner enligt Ålands landskapslagar, till del delar lagen om pension för arbetstagare inte till-

lämpas på pensionerna, blir utanför arrangeringen med sista pensionsanstalt. Om största delen av en anställds arbetsinkomster under de kalenderår som ska granskas enligt vad den sista pensionsanstalten bestämmer är försäkrade i en pensionsanstalt som verkställer pensionsskyddet i ett sådant pensionssystem som inte omfattas av arrangeringen med sista pensionsanstalt, tillämpas inte arrangeringen med sista pensionsanstalt alls på pensionen. I sådana situationer får den anställde ett pensionsbeslut särskilt från respektive pensionssystem och den kommunala pensionsanstalten utfärdar ett beslut om anställningar som omfattas av lagen om kommunala pensioner. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom.

104 §. Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt. I paragrafen föreskrivs om när den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt. Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den motsvarar paragrafens nya innehåll. Bestämmelser om huvudregeln ingår i 1 mom. Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om största delen av den anställdes inkomster under de två kalenderår som granskas omfattas av lagen om kommunala pensioner. Då granskas inkomsterna enligt pensionslagarna för den privata sektorn som en helhet.

I 2 och 3 mom. föreskrivs undantag från bestämmande av sista pensionsanstalt på basis av inkomster. Enligt 2 mom. är den sista pensionsanstalten vid handläggningen av ett ålders- och familjepensionsärende oberoende av arbetsinkomsternas belopp alltid den kommunala pensionsanstalten, om den anställde eller förmånsåtagaren på basis av ett kommunalt tjänste- eller arbetsavtalsförhållande har rätt till en tilläggs pensionsandel eller en yrkesbaserad eller individuell pensionsålder eller, om den anställdes pensionskydd när pensionsansökan lämnas in är ordnat endast enligt lagen om kommunala pensioner. Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt även om tilläggskydd och individuell pensionsålder har bestått enligt lagen om statens pensioner eller någon annan offentlig pensionslag, och detta baserar sig på en fortlöpande kommunal anställ-

ning. Detta gäller situationer då statens uppgifter har kommunaliserats och personalen har övergått från anställning enligt lagen om statens pensioner till anställning enligt lagen om kommunala pensioner så att den pension de intjänat enligt tilläggsskyddet för tiden före 1995 är skyddad förutsatt att den kommunala anställningen uppfyller kriterierna enligt 26 mom. i bestämmelserna om ikraftträdande i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (713/2004). Däremot om kommunens uppgifter har förstatligats eller överförs på något annat offentligt samfund och tilläggspensionsskyddet enligt lagen om kommunala pensioner är skyddat på ovan nämnt sätt förutsatt att en annan offentlig anställning fortgår fortlöpande fram till pensionsfallet, är den kommunala pensionsanstalten inte sista pensionsanstalt, utan den pensionsanstalt, Statskontoret eller någon annan offentlig pensionsanstalt på vars pensionsskydd uppgifterna har överförts.

Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är den sista pensionsanstalten oberoende av beloppet av de försäkrade arbetsinkomsterna den kommunala pensionsanstalten, om den anställdes pensionsskydd på grundval av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt lagen om kommunala pensioner, eftersom den anställdes rätt till invalidpension då bedöms på yrkesmässiga grunder. Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är den sista pensionsanstalten dessutom den kommunala pensionsanstalten när det är fråga om delinvalidpension och den anställdes pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet ordnats enligt lagen om kommunala pensioner. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom. Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt även när en anställd har bevarat rätten till tilläggsskydd eller yrkesbaserad eller individuell pensionsålder på grundval av en fortlöpande kommunal anställning.

Paragrafens 2 och 3 mom. gäller inte situationer då pensionsskydd enligt lagen om kommunala pensioner i ett ålderspensionsärende när pensionsansökan lämnas in, i ett familjepensionsärende vid förmånslåtarens död och i ett invalidpensionsärende vid tid-

punkten för pensionsfallet tillsammans med ett medlemssamfund har ordnats för en familjevårdare som ingått uppdragsavtal enligt 1 § i familjevårdarlagen (312/1992) eller för en närståendevårdare enligt 2 § i lagen om stöd för närståendevård (937/2005). Undantagen ska inte heller gälla situationer då pensionsskydd enligt lagen om kommunala pensioner har ordnats för en förtroendevald i ett medlemssamfund eller för en sådan fysisk person som utan att vara verksam som företagare har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal med medlemssamfundet eller kommit överens om motsvarande annat arrangemang och denna verksamhet inte bedrivs i bolagets eller något annat samfunds namn. I ovan beskrivna situationer är det ofta fråga om verksamhet av naturen bisyssla och den anställdes huvudsakliga arbetspensionsskydd kan inte anses tillväxa på basis av denna verksamhet. Därför är det inte ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten bestäms på grundval av detta arbete.

Det föreslås att till det nya 4 mom. överförs gällande 104 § 3 mom. med ändrad ordalydelse. I momentet föreskrivs att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte tillämpas, om personen ansöker om deltidspension från flera pensionssystem. Den kommunala pensionsanstalten avgör då deltidspensionen till de delar den söks på grundval av lagen om kommunala pensioner.

105 §. Förhandlingsskyldighet. I paragrafen föreskrivs om den kommunala pensionsanstaltens skyldighet att förhandla med en pensionsanstalt inom den privata sektorn när invalidpension beviljas enligt 24 § 1 mom. 1 punkten, dvs. definitionen på yrkesbaserad arbetsoförmåga. Paragrafens ordalydelse föreslås bli ändrad så att utlåtande begärs av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn.

106 §. Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension. Rubriken för paragrafen föreslås bli ändrad så att den gäller den kommunala pensionsanstalten, eftersom paragrafen bara föreslås innehålla bestämmelser om situationer då den kommunala pensionsanstalten i egenskap av pensionsanstalt som betalar ut eller har betalat ut pension är sista pensions-

anstalt. I 1 mom. föreskrivs om situationer då den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt vid handläggningen av en ny pensionsansökan. Om den kommunala pensionsanstalten betalar pensionen, är den också alltid sista pensionsanstalt om personen beviljas ny pension eller pensionen ändras till ålderspension och om personen ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd. Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt också när en person som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning ansöker om ny pension som beviljas på samma grunder som den tidigare pensionen eller rehabiliteringspenningen. Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat förmånslåtarens pension, handlägger den och avgör i egenskap av sista pensionsanstalt också familjepension som beviljas efter förmånslåtaren och sköter även andra uppgifter som hör till den sista pensionsanstalten i ett familjepensionsärende.

Till paragrafens nya 2 mom. föreslås bli överfört en bestämmelse om att en ansökan om invalidpension från en arbetstagare som lyfter deltidspension alltid dock handläggs av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

107 §. Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse. I paragrafen föreslås preciseringar i ordalydelsen som beror på de övriga bestämmelserna om sista pensionsanstalt och samtidigt föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll. Enligt 1 mom. utfärdas närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten bestäms och om dess uppgifter genom förordning av finansministeriet. I regel är ju den sista pensionsanstalten den pensionsanstalt inom vars pensionsskydd arbetstagaren har mest arbetsinkomster under två kalenderår. Genom förordning föreskrivs närmare om hur dessa två kalenderår bestäms i olika situationer. Genom förordning kan också föreskrivas om att inkomster under endast ett kalenderår av särskilda skäl kan granskas i stället för inkomster under två kalenderår. I invalidpension är det ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt i vars

pension ingår återstående tid. Därför är den sista pensionsanstalten i ett invalidpensionsärende den pensionsanstalt inom vars pensionsskydd största delen av den anställdes arbetsinkomster varit försäkrade under två kalenderår av den granskningstid för återstående tid som avses i 53 §. Enligt förslaget ska arbetsinkomsterna för det kalenderår då den anställd senast före pensionsfallsåret haft arbetsinkomster samt det närmast föregående kalenderåret beaktas. Om den anställd har inkomster endast under det första kalenderåret av granskningstiden för återstående tid, kommer endast inkomsterna för detta enda kalenderår med i granskningstiden och den sista pensionsanstalten är den pensionsanstalt vars pensionsskydd omfattar dessa inkomster. Bestämmelsen motsvarar den 111 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

Enligt 3 mom. har pensionsanstalterna möjlighet att komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas även i sådana situationer då det inte enligt lagens bestämmelser ska iakttas. Till paragrafen föreslås dessutom även bli fogat en bestämmelse om att pensionsanstalterna av särskilda skäl i enskilda fall kan komma överens om att den sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den pensionsanstalt som enligt 104 § bestäms vara sista pensionsanstalt eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte iakttas. I praktiken kan behovet av att komma överens om en annan pensionsanstalt bli aktuellt t.ex. i en situation då en anställd som ansökt om rehabilitering har bytt arbetsplats under det år då rehabiliteringsansökan lämnas in, varvid den pensionsanstalt som försäkrat honom eller henne också byts. Rehabiliteringsärenden förutsätter kontakt mellan den rehabiliterande pensionsanstalten och arbetsgivaren t.ex. vid anordnandet av arbetsprövning. Därför är det ändamålsenligt att pensionsanstalterna vid behov kan komma överens om att den pensionsanstalt där rehabiliteringsklientens arbete är försäkrat under tiden för rehabiliteringen är den rehabiliterande pensionsanstalten. Bestämmelsen motsvarar den 110 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

136 §. *Den sista pensionsanstaltens kostnader.* Hänvisningen i 2 mom. till 103 § 2 mom. i denna lag föreslås bli ändrad till en hänvisning till 103 § på grund av de ändringar som föreslås.

153 §. *Sökande av ändring.* Hänvisningen i 4 mom. till 103 § 2 mom. i denna lag föreslås bli ändrad till en hänvisning till 103 § på grund av de ändringar som föreslås.

1.6. Lag om statens pensioner

36 §. *Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag.* I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för erhållande av invalidpension. Det föreslås att paragrafen ändras så att invalidpension som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller den privata sektorn som följer principen om sista pensionsanstalt beviljar i egenskap av sista pensionsanstalt ska utlösa rätt till invalidpension enligt denna lag även när arbete enligt någon annan arbetspensionslag har utförts före en anställning enligt lagen om statens pensioner eller har utförts parallellt med en sådan anställning. Om en anställning enligt lagen om statens pensioner dock har fortgått fram till pensionsfallet, bedöms arbetstagarens arbetsförmåga enligt 35 § 1 mom. 1 punkten (yrkesbaserad arbetsförmåga) och rätten till invalidpension bestäms enligt lagen om statens pensioner.

I bestämmelsen kvarstår fortfarande även de tidigare förutsättningarna för erhållande av invalidpension i fråga om sådana system som inte ännu omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Dessa är tills vidare pensionssystemen för Finlands bank, landskapet Åland och ortodoxa kyrkan. För att invalidpension enligt lagen om statens pensioner ska beviljas på grundval av invalidpension som beviljats i dessa system utan att arbetsförmågan särskilt prövas vid Statskontoret förutsätts att den statliga anställningen har upphört och att ett anställningsförhållande som omfattas av dessa andra pensionssystem har fortsatt efter att den statliga anställningen upphört.

50 §. *Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats*

under tiden för invalidpension. I 2 mom. föreskrivs vid vilken tidpunkt arbetstagaren på ansökan har rätt till pension enligt denna lag som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension. Enligt gällande moment får arbetstagaren på ansökan pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension enligt denna lag i det skedet då arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension i enlighet med 1 mom. Till dessa delar kvarstår sakinnehållet i momentet som förut även om ordalydelsen föreslås bli ändrad. Det föreslås att till momentet även fogas en bestämmelse enligt vilken en arbetstagare får pension som intjänats under tiden för invalidpension när han eller hon beviljas ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension enligt 8 §, om arbetstagarens invalidpension har beviljats enligt någon annan arbetspensionslag än lagen om statens pensioner. Från samma tidpunkt får en arbetstagare också pension som intjänats för arbete som utförts sedan invalidpensionen upphört oberoende av om det är fråga om invalidpension enligt denna lag eller någon annan arbetspensionslag. I den bestämmelse som föreslås bli tillfogad avses med ålderspension även ålderspension som vid 62 års ålder beviljas på grundval av rätten till tilläggsdagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i vilken inte görs någon förtidsminskning enligt 10 § 3 mom. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är alltid att arbetstagaren inte längre är i den anställning från vilken han eller hon pensioneras.

Till 2 mom. föreslås även bli fogat en bestämmelse enligt vilken arbetstagaren dock har rätt att få pension som intjänats för arbete som utförts under tiden för invalidpension eller efter att den upphört utbetald redan före ålderspensionsåldern, om arbetstagaren sedan den tidigare invalidpensionen upphört på nytt blir arbetsförmögen och han eller hon beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas bestämmelsen i 67 § 2 mom. om fastställande av pension på tidigare grunder. Bestämmelsen tillämpas både på situationer där arbetstagarens invalidpension under tiden för arbete har beviljats enligt denna lag och på

situationer där invalidpension har beviljats enligt någon annan arbetspensionslag. Invalidpension bestäms inte på tidigare grunder, om den nya invalidpensionen börjar först efter att det har gått minst två år från det att den först beviljade invalidpensionen upphörde eller om den nya invalidpensionen beviljas med anledning av en annan sjukdom, lyte eller skada än den tidigare invalidpensionen. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 52 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

63 §. *Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid.* I 3 mom. finns ett hänvisningsfel. Hänvisningen i momentet till paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 2 mom. 1 punkten.

71 §. *Engångsförhöjning av invalidpension.* Engångsförhöjningen av invalidpension är 21 procent för en arbetstagare som vid ingången av året för förhöjningen är 24–26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Till bestämmelsen har för informationens skull fogats ett omnämnande av att förhöjningen inte görs om arbetstagaren har fyllt 55 år. Procenten sjunker 0,7 för varje år, vilket betyder att förhöjningen för en 55-åring dock fortfarande är 0,7 procent och att förhöjningen inte längre görs när arbetstagaren fyllt 56 år. Således innehåller 2 mom. en felaktig åldersgräns som föreslås bli rättad i enlighet med paragrafens ursprungliga syfte så att förhöjningen inte läggs till för en arbetstagare som före ingången av året för förhöjningen fyllt 56 år.

109 §. *Arrangemanget med sista pensionsanstalt.* Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll. I 1 mom. definieras sista pensionsanstalt i situationer då arbetstagaren har arbetat i ett arbetsavtals-, tjänste- eller företagarförhållande endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn eller enligt arbetspensionslagarna för både den offentliga eller den privata sektorn. I paragrafen föreskrivs fortfarande också om den sista pensionsanstaltens uppgifter.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas inom den offentliga sektorn förutom i statens pensionssystem också i personalpen-

sionsärenden inom kommunen, den evangelisk-lutherska kyrkan samt vid Folkpensionsanstalten. Pensionssystemen för den ortodoxa kyrkan och Finlands Bank samt pensioner enligt Ålands landskapslagar, till de delar lagen om pension för arbetstagare inte tillämpas på pensionerna, blir utanför arrangeringen med sista pensionsanstalt. Om största delen av en arbetstagares arbetsinkomster under de kalenderår som granskas varit försäkrade i en pensionsanstalt som verkställer pensionsskyddet i ett sådant pensionssystem som inte är med i arrangeringen med sista pensionsanstalt, tillämpas inte arrangeringen med sista pensionsanstalt alls på pensionen. I sådana situationer får arbetstagaren ett pensionsbeslut särskilt från respektive pensionssystem och Statskontoret utfärdar ett beslut om anställningar som omfattas av lagen om statens pensioner. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom.

110 §. *Statskontoret som sista pensionsanstalt.* I paragrafen föreskrivs om när Statskontoret är sista pensionsanstalt. Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den bättre motsvarar paragrafens nya innehåll. Bestämmelser om huvudregeln ingår i 1 mom. Statskontoret är sista pensionsanstalt, om största delen av arbetstagarens inkomster under de två kalenderår som granskas omfattas av lagen om statens pensioner. Då granskas inkomsterna enligt pensionslagarna för den privata sektorn som en helhet.

I 2 och 3 mom. föreskrivs undantag från bestämmandet av sista pensionsanstalt på basis av inkomster. Enligt 2 mom. är den sista pensionsanstalten vid handläggningen av ett ålders- och familjepensionsärende oberoende av arbetsinkomsternas belopp alltid Statskontoret, om arbetstagaren på basis av en anställning enligt lagen om statens pensioner har rätt till en tilläggs pensionsandel, individuell pensionsålder eller specialpensionsålder eller, om arbetstagarens pensionsskydd när pensionsansökan lämnas in har ordnats endast enligt lagen om statens pensioner. Statskontoret är sista pensionsanstalt även när tilläggs pensionsskyddet och den individuella pensionsåldern eller specialpensionsåldern har kvarstått enligt lagen om kommunala pensioner eller någon annan pensionslag

för den offentliga sektorn, och detta baserar sig på en fortlöpande anställning enligt lagen om statens pensioner. Detta gäller situationer då kommunala uppgifter har förstatligats och personalen har övergått från en anställning enligt lagen om kommunala pensioner till en anställning enligt lagen om statens pensioner så att den pension de intjänat enligt tilläggs-skyddet för tiden före 1995 är skyddad förutsatt att anställningen enligt lagen om statens pensioner uppfyller kriterierna för en fortlöpande anställning enligt 3 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/2006). Däremot om uppgifter enligt lagen om statens pensioner har kommunaliserats eller överförts på ett annat offentligt samfund och tilläggs-pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner är skyddat på ovan nämnt sätt under förutsättning att en annan offentlig anställning fortgår fortlöpande fram till pensionsfallet, är Statskontoret inte sista pensionsanstalt, utan den pensionsanstalt, Kommunernas pensionsförsäkring eller någon annan offentlig pensionsanstalt till vars pensionsskydd uppgifterna har överförts.

Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är den sista pensionsanstalten oberoende av beloppet av de försäkrade arbetsinkomsterna Statskontoret, om arbetstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt lagen om statens pensioner, eftersom arbetstagarens rätt till invalidpension då bedöms på yrkesmässiga grunder. Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är Statskontoret också sista pensionsanstalt när det är fråga om delinvalidpension och arbetstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet ordnats enligt lagen om statens pensioner. Bestämmelser om detta ingår i 3 mom. Statskontoret är sista pensionsanstalt även när en arbetstagare har bevarat rätten till tilläggs-pensionsskydd eller individuell pensionsålder eller specialpensionsålder på grundval av en fortlöpande anställning enligt lagen om statens pensioner.

Paragrafens 2 och 3 mom. gäller inte situationer då pensionsskydd enligt lagen om statens pensioner i ett ålderspensionsärende när pensionsansökan lämnas in, i ett familjepen-

sionsärende vid förmånslåtarens död och i ett invalidpensionsärende vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats på det sätt som avses i 3 § 2 mom. I enlighet med detta gäller bestämmelserna i 2 och 3 mom. inte situationer då pensionsskydd enligt lagen om statens pensioner baserar sig på ett skriftligt eller muntligt uppdrags- eller konsultavtal eller på arbete som utförs på basis av ett liknande arrangemang där arbetsinsatsen görs och ersättning i pengar tas emot av en fysisk person som inte är verksam som företagare eller bedriver verksamheten i ett bolags eller något annat samfunds namn. Nämda bestämmelser i 2 och 3 mom. gäller inte heller förtroendevalda. I ovan beskrivna situationer är det ofta fråga om verksamhet av naturen bisyssla och arbetstagarens huvudsakliga arbetspensionsskydd kan inte anses tillväxa på basis av denna verksamhet. Därför är det inte ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten bestäms på grundval av detta arbete.

Det föreslås att till det nya 4 mom. överförs gällande 110 § 3 mom. med ändrad ordalydelse. I momentet föreskrivs att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte tillämpas, om personen ansöker om deltidspension från flera pensionssystem. Statskontoret avgör då deltidspensionen till de delar den söks på grundval av lagen om statens pensioner.

111 §. Förhandlingsskyldighet. I paragrafen föreskrivs om Statskontorets skyldighet att förhandla med en pensionsanstalt inom den privata sektorn när invalidpension beviljas enligt 35 § 1 mom. 1 punkten, dvs. definitionen på yrkesbaserad arbetsoförmåga. Ordalydelsen i 1 mom. föreslås bli ändrad så att utlåtande begärs av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn. Dessutom föreslås att ordalydelse i 2 mom. ändras.

112 §. Statskontoret som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension. Rubriken för paragrafen föreslås bli ändrad så att den gäller Statskontoret, eftersom paragrafen bara föreslås innehålla bestämmelser om situationer då Statskontoret i egenskap av den pensionsanstalt som betalar ut eller har betalat ut pension är sista pensionsanstalt. I 1 mom. föreskrivs om situationer när Statskontoret är sista pensionsanstalt vid behandlingen av en ny pensionsansökan. Om Stats-

kontoret betalar pensionen, är den också alltid sista pensionsanstalt om personen beviljas ny pension eller pensionen ändras till ålderspension, och om personen ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd. Statskontoret är sista pensionsanstalt också när en person som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning ansöker om ny pension som beviljas enligt samma grunder som den tidigare pensionen eller rehabiliteringspenningen. Om Statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat förmånsåtagarens pension, handlägger den och avgör i egenskap av sista pensionsanstalt också familjepension som beviljas efter förmånsåtagaren och sköter även andra uppgifter som hör till den sista pensionsanstalten i ett familjepensionsärende.

Till paragrafens nya 2 mom. föreslås bli överfört en bestämmelse om att en ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension alltid dock handläggs av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

114 §. *Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse.* Till paragrafen föreslås bli fogat preciseringar i ordalydelsen som beror på de övriga bestämmelserna om sista pensionsanstalt och samtidigt föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll. Enligt 1 mom. har pensionsanstalterna möjlighet att komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas även i sådana situationer då det enligt lagens bestämmelser inte ska iaktas. Till paragrafen föreslås dessutom även bli fogat en bestämmelse om att pensionsanstalterna av särskilda skäl i enskilda fall kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iaktas eller att den sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den pensionsanstalt som enligt 110 § bestäms vara sista pensionsanstalt. I praktiken kan behovet av att komma överens om en annan pensionsanstalt bli aktuellt t.ex. i en situation då den arbetstagare som ansökt om rehabilitering har bytt arbetsplats under det år då rehabiliteringsansökan lämnas in, varvid den pensionsanstalt som försäkrat honom eller henne också byts.

Rehabiliteringsärenden förutsätter kontakt mellan den rehabiliterande pensionsanstalten och arbetsgivaren t.ex. vid anordnandet av arbetsprövning. Därför är det ändamålsenligt att pensionsanstalterna vid behov kan komma överens om att den pensionsanstalt där rehabiliteringsklientens arbete under tiden för rehabilitering är försäkrat är den rehabiliterande pensionsanstalten. Bestämmelsen motsvarar den 110 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

Dessutom föreslås att ordalydelsen i 2 mom. ändras. Ordet arbetstagare ersätts med ordet pensionssökande.

Enligt 3 mom. utfärdas närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten bestäms och om dess uppgifter genom förordning av statsrådet. I regel är den pensionsanstalt sista pensionsanstalt inom vars pensionsskydd arbetstagaren har mest arbetsinkomster under två kalenderår. Genom förordning föreskrivs närmare om hur dessa två kalenderår bestäms i olika situationer. Genom förordning kan också föreskrivas om att inkomster under endast ett kalenderår av särskilda skäl kan granskas i stället för inkomster under två kalenderår. I invalidpension är det ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten är den pensionsanstalt i vars pension ingår återstående tid. Därför är den pensionsanstalt sista pensionsanstalt i ett invalidpensionsärende inom vars pensionsskydd största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under två kalenderår under den granskningstid för återstående tid som avses i 63 §. Enligt förslaget ska arbetsinkomsterna från det kalenderår då arbetstagaren senast före pensionsfallsåret har haft arbetsinkomster samt det närmast föregående kalenderåret beaktas. Om arbetstagaren endast har inkomster under det första kalenderåret av granskningstiden för återstående tid, kommer endast inkomsterna för detta enda kalenderår med i granskningstiden och den sista pensionsanstalten är den pensionsanstalt vars pensionsskydd omfattar dessa arbetsinkomster. Bestämmelsen motsvarar den 111 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

163 §. *Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-*

beslut. Hänvisningen i 1 mom. till 109 § 2 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 109 § på grund av de ändringar som föreslås.

1.7. Pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

19 §. *Arrangemanget med sista pensionsanstalt.* Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll. I 1 mom. definieras sista pensionsanstalt i situationer då arbetstagaren har arbetat i ett arbetsavtals-, tjänste- eller företagarförhållande som är försäkrat endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn eller enligt arbetspensionslagarna för både den offentliga och den privata sektorn. I paragrafen föreskrivs fortfarande också om den sista pensionsanstaltens uppgifter.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas inom den offentliga sektorn förutom i den evangelisk-lutherska kyrkans pensionsystem också i personalpensionsärenden inom kommunen, staten samt vid Folkpensionsanstalten. Pensionssystemen för den ortodoxa kyrkan och Finlands Bank samt pensioner enligt Ålands landskapslagar, till del delar lagen om pension för arbetstagare inte tillämpas på pensionerna, blir utanför arrangemanget med sista pensionsanstalt. Om största delen av en arbetstagares arbetsinkomster under de kalenderår som ska granskas enligt vad den sista pensionsanstalten bestämmer är försäkrade i en pensionsanstalt som verkställer pensionsskyddet i ett sådant pensionssystem som inte är med i arrangemanget med sista pensionsanstalt, tillämpas inte arrangemanget med sista pensionsanstalt alls på pensionen. I sådana situationer får arbetstagaren ett pensionsbeslut särskilt från respektive pensionssystem och Kyrkans centralfond utfärdar ett beslut om anställningar som omfattas av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom.

20 §. *Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt.* I paragrafen föreskrivs om när Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt. Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den motsvarar paragrafens nya innehåll. Be-

stämmelser om huvudregeln ingår i 1 mom. Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om största delen av arbetstagarens inkomster under de två kalenderår som granskas omfattas av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Då granskas inkomsterna enligt pensionslagarna för den privata sektorn som en helhet.

I 2 och 3 mom. föreskrivs undantag från bestämmande av sista pensionsanstalt på basis av inkomster. Enligt 2 mom. är den sista pensionsanstalten vid handläggningen av ett ålders- och familjepensionsärende oberoende av arbetsinkomsternas belopp alltid Kyrkans centralfond, om arbetstagaren eller förmånslåtare på basis av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande inom den evangelisk-lutherska kyrkan har rätt till en tilläggs-pensionsandel eller en individuell pensionsålder eller en specialpensionsålder eller om arbetstagarens pensionsskydd när pensionsansökan lämnas in är ordnat endast enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt om tilläggs-pensionsskydd och individuell pensionsålder eller specialpensionsålder har kvarstått enligt lagen om statens pensioner eller någon annan offentlig pensionslag, och detta baserar sig på en fortlöpande anställning enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Detta gäller också situationer då en arbetstagare som omfattats av lagen om statens pensioner med stöd av en s.k. övergångslag har bevarat rätten till tilläggs-pensionsskydd. Upprätthållandet av domkapitlen har överförts från staten på den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland med stöd av lagen om överföring av upprätthållandet av domkapitlen och tjänsterna som dövspräst samt om överlåtelse av vissa tomter till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (935/1996). Enligt 4 § har en arbetstagare bevarat sin rätt till pension enligt tilläggs-pensionsskydd för tiden före 1995, om hans eller hennes anställning enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan är fortlöpande fram till pensionsfallet.

Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är den sista pensionsanstalten oberoende av beloppet av de försäkrade arbetsinkomsterna Kyrkans centralfond, om

arbetstagarens pensionsskydd på grundval av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet är ordnat enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, eftersom arbetstagarens rätt till invalidpension då bedöms på yrkesmässiga grunder. Vid handläggningen av ett invalidpensionsärende är Kyrkans centralfond även sista pensionsanstalt, när det är fråga om delinvalidpension och arbetstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet ordnats enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Bestämmelser om detta ingår i 3 mom. Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt även när en arbetstagare har bevarat rätten till tilläggs-pensionsskydd eller individuell pensionsålder eller specialpensionsålder på grundval av en fortlöpande anställning enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Paragrafens 2 och 3 mom. gäller inte situationer då pensionsskydd enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan i ett ålderspensionsärende när pensionsansökan lämnas in, i ett familjepensionsärende vid förmåns-låtarens död och i ett invalidpensionsärende vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats på det sätt som avses i 3 § 3 mom. i denna lag. Paragrafens 2 och 3 mom. gäller således inte situationer då en person som utan att vara verksam som företagare har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal eller kommit överens om motsvarande annat arrangemang och inte bedriver verksamheten i ett bolags eller något annat samfunds namn. Nämnade bestämmelser i 2 och 3 mom. gäller inte heller förtroendevalda. I ovan beskrivna situationer är det ofta fråga om verksamhet av naturen bisyssla och arbetstagarens huvudsakliga arbetspensionsskydd kan inte anses tillväxa på basis av denna verksamhet. Därför är det inte ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten bestäms på grundval av detta arbete.

Det föreslås att till det nya 4 mom. överförs gällande 20 § 3 mom. med ändrad ordalydelse. I momentet föreskrivs att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte tillämpas, om personen ansöker om deltidspension från flera pensionssystem. Kyrkans centralfond avgör då deltidspensionen till de delar den söks

på grundval av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

21 §. Förhandlingsskyldighet. I paragrafen föreskrivs om Kyrkans centralfonds skyldighet att förhandla med en pensionsanstalt inom den privata sektorn när invalidpension beviljas enligt 35 § 1 mom. I punkten i lagen om statens pensioner, dvs. definitionen på yrkesbaserad arbetsförmåga. Paragrafens ordalydelse föreslås bli ändrad så att utlåtande begärs av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn.

22 §. Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension. Rubriken för paragrafen föreslås bli ändrad så att den gäller Kyrkans centralfond, eftersom paragrafen bara föreslås innehålla bestämmelser om situationer då Kyrkans centralfond i egenskap av pensionsanstalt som betalar ut eller har betalat ut pension är sista pensionsanstalt. I 1 mom. föreskrivs om situationer när Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt vid handläggningen av en ny pensionsansökan. Om Kyrkans centralfond betalar pensionen, är den också alltid sista pensionsanstalt om personen beviljas ny pension eller pensionen ändras till ålderspension, och om personen ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd. Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt också när en person som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning ansöker om ny pension som beviljas enligt samma grunder som den tidigare pensionen eller rehabiliteringspenningen. Om Kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat förmåns-låtarens pension, handlägger den och avgör i egenskap av sista pensionsanstalt också familjepension som beviljas efter förmåns-låtaren och sköter även andra uppgifter som hör till den sista pensionsanstalten i ett familjepensionsärende.

Till paragrafens nya 2 mom. föreslås bli överfört en bestämmelse om att en ansökan om invalidpension från en arbetstagare som lyfter deltidspension alltid dock handläggs av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

24 §. Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse. Till paragrafen föreslås bli fogat pre-

ciseringar i ordalydelsen som beror på de övriga bestämmelserna om sista pensionsanstalt och samtidigt föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll. Enligt 1 mom. utfärdas närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten bestäms och om dess uppgifter genom förordning av statsrådet. I regel är ju den pensionsanstalt sista pensionsanstalt inom vars pensionsskydd arbetstagaren har mest arbetsinkomster under två kalenderår. Genom förordning föreskrivs närmare om hur dessa två kalenderår bestäms i olika situationer. Genom förordning kan också föreskrivas om att inkomster under endast ett kalenderår av särskilda skäl kan granskas i stället för inkomster under två kalenderår. I invalidpension är det ändamålsenligt att den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt i vars pension ingår återstående tid. Därför är den sista pensionsanstalten i ett invalidpensionsärende den pensionsanstalt inom vars pensionsskydd största delen av arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade under två kalenderår av den granskningstid för återstående tid som avses i 63 §. Enligt förslaget ska arbetsinkomsterna från det kalenderår då arbetstagaren senast före pensionsfallsåret har haft arbetsinkomster samt det närmast föregående kalenderåret beaktas. Om arbetstagaren endast har inkomster under det första kalenderåret av granskningstiden för återstående tid, kommer endast inkomsterna för detta enda kalenderår med i granskningstiden och den sista pensionsanstalten är den pensionsanstalt vars pensionsskydd omfattar dessa inkomster. Bestämmelsen motsvarar den 111 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

Enligt 3 mom. har pensionsanstalterna möjlighet att komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas även i sådana situationer då det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas. Till paragrafen föreslås dessutom även bli fogat en bestämmelse om att pensionsanstalterna av särskilda skäl i enskilda fall kan komma överens om att den sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den pensionsanstalt som enligt 20 § bestäms vara sista pensionsanstalt eller att arrangemanget

med sista pensionsanstalt inte iakttas. I praktiken kan behovet av att komma överens om en annan pensionsanstalt bli aktuellt t.ex. i en situation då den arbetstagare som ansökt om rehabilitering har bytt arbetsplats under det år då rehabiliteringsansökan lämnas in, varvid den pensionsanstalt som försäkrat honom eller henne också byts. Rehabiliteringsärenden förutsätter kontakt mellan den rehabiliterande pensionsanstalten och arbetsgivaren t.ex. vid anordnandet av arbetsprövning. Därför är det ändamålsenligt att pensionsanstalterna vid behov kan komma överens om att den pensionsanstalt där rehabiliteringsklientens arbete under tiden för rehabilitering är försäkrat är den rehabiliterande pensionsanstalten. Bestämmelsen motsvarar den 110 § som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. De bestämmelser som gäller bestämmande av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt och utlösandet av rätten till invalidpension samt de bestämmelser vars ordalydelse ändras på grund av ovan nämnda bestämmelser föreslås dock träda i kraft den 1 januari 2012. Den långa ikraftträdandetiden beror på att de aktuella ändringarna förutsätter omfattande ändringar i pensionssystemens databehandlingssystem.

Bestämmelser om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas på en pensionsansökan som lämnas in den 1 januari 2012 eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som varit gällande innan denna lag trädde i kraft, om den försäkrade inte har inkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Detta beror på att före 2005 har arbetstagarnas anställningsförhållanden men inte arbetsinkomster fört in i intjäningsregistret.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte alls, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som varit i kraft före den 1 januari 2005 och en annan pensionsanstalt de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den

1 januari 2005 eller därefter. I denna situation kan pensionsanstalterna dock komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte iakttas.

Likaså beviljas pensionen särskilt inom den offentliga och den privata sektorn, om pensionen beräknas som invalidpension, men beviljas som ålderspension och en pensionsanstalt inom den privata sektorn bestäms som sista pensionsanstalt på grundval av inkomsterna.

I bestämmelserna om lagarnas ikraftträdande konstateras också att penningbeloppen i lagarna motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för lönekoeficienten.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagarna träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 11 § 1 mom., 37 §, 52 § 2 mom., 76 § 3 mom., 81 § 1 mom., 105—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom., 129 § 1 mom., 182 § 1 mom. 4 punkten, 191 § 4 mom. och 203 § 1 mom.,
 av dem 37 och 107—109 § sådana de lyder delvis i lag 1274/2006, samt
fogas till lagen nya 107 a och 107 b § som följer:

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Utan hinder av vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment förhindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat förtrouendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon har beviljats invalidpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller
- 3) 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen

om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 11 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

81 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Arbetstagarens rätt till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §. Pensionsanstalten ska avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått nödvändiga utredningar. Om arbetstagaren har varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata sektorn och den offentliga sektorn, ger den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § en beslutssammanställning över pensionsärendet.

Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit.

Närmare bestämmelser inom den privata sektorn avgörande pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens maskinella under-tecknande av beslut utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Arbete enbart i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn

Om en arbetstagare har omfattats endast av pensionsskydd enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn, avgörs hans eller hennes pensionsärende av den pensionsanstalt som avses i 1 § 3 mom. och i vilken hans eller hennes arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren (*avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn*). Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn betalar också pensionen och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten. Pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassan avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn vid handläggningen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånslåtaren hade haft rätt att avgå med ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

107 §

Arbete i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för både den privata och den offentliga sektorn

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt en arbetspensionslag

för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 3 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten, får arbetstagaren en beslutssammanställning över pensionsskyddet enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn och enligt ovan nämnda arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn, en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den pensionsanstalt som verkställer pensionsskydd enligt detta moment pensionsärendet var för sig.

107 a §

Bestämmande av sista pensionsanstalt

Sista pensionsanstalt är den pensionsanstalt som avses i 106 § eller den pensionsanstalt som sköter pensionsskydd enligt de arbetspensionslagarna för den privata sektorn som avses i 107 § 1 mom. i vilken arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn, eller

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet hade ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller förmånslåtarens hade bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett invalidpensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn bedömer arbetstagarens rätt till invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande inom den offentliga sektorn varade med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,

2) arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspension eller individuell pensionsålder enligt den arbetspensionslag för den offentliga sektorn som nämns i 1 punkten, eller

3) det är fråga om delinvalidpension och arbetspensionsskyddet för en arbetstagare i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassans sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånslåtarens hade haft rätt att avgå med ålderspension vid

en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn inte är sista pensionsanstalt på grundval av 2 eller 3 mom.

Om en arbetstagare som varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata och den offentliga sektorn, på grundval av dessa lagar ansöker om deltidspension från samma tidpunkt, avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn deltidspensionsärendet var för sig.

107 b §

Inkomst som räknas in i arbetsinkomsterna

Vid bestämmande av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn enligt 106 § och sista pensionsanstalt enligt 107 a § räknas enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn också inkomster enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare in i de försäkrade arbetsinkomsterna.

108 §

Förhandlingskyldighet

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som är sista pensionsanstalt ska föresitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, om pensionsanstalten inom den offentliga sektorn avgör arbetstagarens rätt till invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen inom den offentliga sektorn varade med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten och beloppet av den pension som intjänats enligt arbetspensionslagar för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad.

Om den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och pensionsanstalten inom den offentliga sektorn är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de båda pensionsärendet var för sig.

109 §

Den utbetalande pensionsanstaltens behörighet vid beviljande av ny pension

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionsstagare sköter den sista pensionsanstaltens uppgifter när pensionen ändras till ålderspension eller en arbetstagare som får ålderspension beviljas ny ålderspension.

Om en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn betalar invalidpension som rehabiliteringsstöd, avgör samma pensionsanstalt ansökan om fortsatt invalidpension och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. Om en arbetstagare efter avslutad invalidpension på nytt ansöker om invalidpension och denna nya pension bestäms på tidigare grunder, avgör den pensionsanstalt som betalat den tidigare invalidpensionen ansökan och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

Om en förmånslåtare vid sin död fick pension från en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn, avgör den pensionsanstalt som betalat pensionen en ansökan om familjepension efter förmånslåtaren och sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter som berör familjepension.

110 §

Möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma

överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation i vilken det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av 107 a § eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet.

Pensionssökanden ska i de situationer som avses i 1 mom. underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter pensionsärendet.

111 §

Pensionsskyddscentralens beslutanderätt och närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 106, 107, 107 a, 108 och 109 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden enligt 106 och 107 a § för de försäkrade arbetsinkomsterna under de två senaste kalenderåren bestäms. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för de försäkrade arbetsinkomsterna än de två senaste kalenderåren, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

126 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 § utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som

föreskrivs om återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

129 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandling enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionsskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

4) Kyrkans centralfond, som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan,

191 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser och inte heller 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor.

203 §

Utlämnande av uppgifter inom en försäkringsgrupp

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud rätt att till ett annat företag som hör till samma i 26 kap. i försäkringsbolagslagen avsedda försäkringsgrupp eller i 30 kap. 3 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010. Lagens 37, 105—107, 107 a, 107 b och 108—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom. och 129 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 107 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sek-

torn är sista pensionsanstalt och en arbetstgare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §.

Penningbeloppen enligt 37 §, 76 § 3 mom. och 108 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 §.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 37 §, 52 §
2 mom., 65 § 1 och 2 punkten, 82 § 3 mom., 87 § 1 mom., 108 § och 123 § 3 mom., samt
fogas till lagen en ny 147 a § som följer:

37 §

Invaldpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invaldpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller
- 3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har dessutom rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invaldpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för

den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

52 §

Ändring av invaldpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invaldpension när hans eller hennes invaldpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invaldpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invaldpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invaldpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invaldpensionen upphört beviljas ny invaldpension, på vilken inte tillämpas vad som i 86 §

2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

65 §

Rätten till särskilda tillväxtprocentsatser

Pensionen tillväxer enligt 66—70 §, om

1) arbetstagaren går i ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt 8 § 2 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag,

2) arbetstagaren går i ålderspension vid en ålder enligt 8 § 1 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag och pensionskassan på grundval av 108 § är behörig att behandla pensionsansökan, eller

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

87 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt

108 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och om sista pensionsanstalt.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionskassan i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Pensionskassan ger i egenskap av sista pensionsanstalt en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

147 a §

Konkursbons ansvar för pensionsförsäkringsavgifter

Om en arbetsgivare försätts i konkurs, övergår arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag på konkursboet från den dag då konkursen började. Konkursboet betalar pensionsförsäkringsavgifterna för konkurstiden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 37 §, 65 § 1 och 2 punkten, 108 § och 123 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 108 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer

överens om att iakttä arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppen enligt 37 § och 82 § 3 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för företagare (1272/2006) 2 § 1 mom. 2 punkten,
ändras 34 §, 49 § 2 mom., 70 § 4 mom., 75 § 1 mom., 96 §, 107 § 3 mom., 125 § 1 mom. och 146 § 3 mom.,
 av dem 34 § sådan den lyder delvis i lag 1099/2008, som följer:

34 §

Invaldpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En företagare har rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invaldpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006), eller
- 3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En företagare har dessutom rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invaldpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga

sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

49 §

Ändring av invaldpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av företagsverksamhet som bedrivits under tiden för invaldpension, om hans eller hennes invaldpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagsverksamhet under tiden för invaldpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invaldpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagsverksamhet, om han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagsverksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invaldpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon ef-

ter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 3 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av arbete betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till företagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

75 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till företagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om företagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

96 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalats ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalats ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

125 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstalts beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandlingen enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

146 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskas-

sor och 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010. Lagens 34 och 96 §, 107 § 3 mom. samt 125 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på ett pensionsärende som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en företagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Utan hinder av 96 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestäm-

melser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en företagare ansöker om invalidpension som på grundval av 49 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppen enligt 34 § och 70 § 4 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)
 2 § 1 mom. 2 punkten samt
ändras 48 och 91 § samt 101 § 3 mom., av dem 48 § sådan den lyder delvis i lag 1101/2008,
 som följer:

48 §

Invaldpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En lantbruksföretagare har rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invaldpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006), eller
- 3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En lantbruksföretagare har dessutom rätt till invaldpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invaldpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes in-

tjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

91 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionsanstalten i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga

sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 48 och 91 § samt 101 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsärenden som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en lantbruksföretagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Utan hinder av 91 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrange-

manget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en lantbruksföretagare ansöker om invalidpension som på grundval av 58 § 4 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppet enligt 48 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 24 § 1 mom. 3 punkten, 32 § 1 mom., 52 § 4 mom., rubriken för 72 § och 72 § 1 mom., 103—106 §, rubriken för 107 § och 107 § 1 och 3 mom., 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom.,

av dem 32 § 1 mom. och rubriken för 72 § sådana de lyder i lag 713/2004, 52 § 4 mom., 72 § 1 mom., 104—106 §, 107 § 3 mom. och 153 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1293/2006, 103 § sådan den lyder i lag 1188/2003 och i nämnda lag 713/2004 samt 107 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1006/2007, som följer:

24 §

Invalidpension

En anställd har rätt att få invalidpension

3) om han eller hon har beviljats invalidpension enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grund av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag.

delinvalidpensionen till en ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension enligt arbetspensionslagarna föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås, om den anställde inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension som inte bestäms på tidigare grunder beviljas efter att invalidpensionen upphört.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

32 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås. Härvid ändras

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, ifall bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte

tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare eller, om den anställde inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvar för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

72 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till invalidpensionen från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen bestäms enligt den anställdes ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställde är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen läggs inte till, om den anställde har fyllt 56 år. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

103 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en anställd har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga eller en pensionslag för den privata sektorn, får den anställde en beslutssammanställning över pensionskyddet enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som

skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om den anställdes arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iaktas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör den kommunala pensionsanstalten pensionsärendet särskilt för sig.

104 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den anställde har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) den anställdes pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller den anställde har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om den anställdes pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller den anställda har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner.

Om en anställd som haft en sådan anställning som avses i både denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör den kommunala pensionsanstalten deltidspensionen särskilt för sig.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än 688,02 euro, ska den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör båda pensionsärendet var för sig.

106 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den betalar ut ålders-

invalid-, arbetslöhets- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,

2) pensionen ändras till ålderspension,

3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,

4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder,

5) den som lyfter arbetslöshetspension ansöker om invalidpension, eller

6) familjepension söks efter en förmånlåtare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en anställd som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 103—106 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 104 § 1 mom. Genom förordning av finansministeriet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iaktas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iaktas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om

vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Yttrande inhämtas inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Om en pensionsanstalt som avses i 103 § i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt denna lag, ska den få ersättning för dessa pensionskostnader jämte ränta enligt vad som bestäms i 1 mom.

153 §

Sökande av ändring

På en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 §, söks ändring och behandlas besvärsärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall ska den andra pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn inhämta yttrande om besvären av den kommunala pensionsanstalten till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010. Lagens 24 § 1 mom. 3 punkt, 52 § 4 mom., 103—107 §, 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en anställd inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 103 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om inte dessa pensionsanstalter kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 32 § 2 mom. beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 105 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 36 §, 50 §
2 mom., 63 § 3 mom., 71 § 2 mom., 109—112 §, 114 § samt 163 § 1 mom. som följer:

36 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag

En arbetstagare ha rätt till invalidpension, om han eller hon beviljats invalidpension enligt någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grund av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag. I sådana fall beviljas invalidpension enligt denna lag som full pension eller delinvalidpension, beroende på hur den pension som utgör grunden för pensionen är beviljad.

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalid-

pension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalidpension eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas en ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

63 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning,

beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

71 §

Engångsförhöjning av invalidpension

Engångsförhöjningen räknas ut på basis av den pension som beviljats arbetstagaren enligt denna lag. Förhöjningen bestäms enligt arbetstagarens ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningen är 21 procent, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen är 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen läggs inte till om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 56 år. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

109 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över sitt pensionskydd enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkstäl-

lighet inte iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Statskontoret pensionsärendet särskilt för sig.

110 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt

Statskontoret är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner.

Om en arbetstagare som haft en sådan anställning som avses i både denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör Statskontoret deltidspensionen särskilt för sig.

111 §

Förhandlingsskyldighet

Om Statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är större än 688,02 euro per månad, ska Statskontoret före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga.

Om Statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

112 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Statskontoret är sista pensionsanstalt om det betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,
- 2) pensionen ändras till ålderspension,
- 3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,
- 4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder, eller
- 5) familjepension söks efter en förmånslätare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs

dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

114 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iaktas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iaktas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt. Pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende får inte överklagas.

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 109—112 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under två kalenderår bestäms enligt 110 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än två år när det finns arbetsinkomster för en granskningstid som är kortare än två år.

163 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstalts beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-beslut

På en beslutssammanställning som Statskontoret gett i egenskap av sista pensionsan-

stalt enligt 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om Statskontorets beslut ingår i den beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt gett i egenskap av den sista pensionsanstalten enligt 109 §, får det överklagas och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall ska en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn inhämta yttrande om besvären av Statskontoret till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag. Yttrande inhämtas inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 36, 109—112 och 114 § samt 163 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas

dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagar inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utän hinder av 109 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagar ansöker om invalidpension som på grundval av 50 § 3 mom. beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 111 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag**om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 18 april 2008 (261/2008)
19—22 § och 24 § som följer:

19 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över sitt pensionskydd enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren har varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), Ålands land-

skapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Kyrkans centralfond pensionsärendet särskilt för sig.

20 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har

bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Om en arbetstagare som haft en sådan anställning som avses i såväl denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör Kyrkans centralfond deltidspensionen särskilt för sig.

21 §

Förhandlingskyldighet

Om Kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad, ska Kyrkans centralfond före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som

avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om Kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

22 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om den betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,
- 2) pensionen ändras till ålderspension,
- 3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,
- 4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension enligt samma grunder som tidigare, eller
- 5) familjepension söks efter en förmånslåtare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

24 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 19—22 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet som ges med stöd av lagen om statens pensioner. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 19 § 2 mom. och 20 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om

det finns arbetsinkomster för en gransknings-tid som är kortare än två år.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller

när denna lag träder i kraft, om en arbetstaga-re inte har arbetsinkomster enligt arbetspen-sionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 19 § tillämpas arrange-manget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrange-manget tillämpar de bestämmelser i arbets-pensionslagarna som gällde före den 1 janua-ri 2005 och en annan tillämpar de bestäm-melser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pen-sionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sek-torn är sista pensionsanstalt och en arbetsta-gare ansöker om invalidpension som på grundval av 50 § 3 mom. i lagen om statens pensioner beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 21 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 maj 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 11 § 1 mom., 37 §, 52 § 2 mom., 76 § 3 mom., 81 § 1 mom., 105—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom., 129 § 1 mom., 182 § 1 mom. 4 punkten, 191 § 4 mom. och 203 § 1 mom., av dem 37 och 107—109 § sådana de lyder delvis i lag 1274/2006, samt *fogas* till lagen nya 107 a och 107 b § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. *Utan hinder av vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment förhindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat förtroendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.*

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt

- 1) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner,
- 2) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller
- 4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

En arbetstagare har rätt till invalidpension också när hans eller hennes pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad och han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen varade, i enlighet med följande bestämmelser:

- 1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,
- 2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller
- 4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon har beviljats invalidpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller
- 3) 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har *dessutom* rätt till invalidpension enligt *denna lag*, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, dock tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyller 63 år. En förutsättning är då att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 11 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 1 mom. på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har be-

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpen-

Gällande lydelse

talats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

81 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår fram till vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 55 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Rätten till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av pensionsanstalten. Den behöriga pensionsanstalten skall avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått nödvändiga utredningar.

Pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit.

Närmare bestämmelser om maskinellt undertecknande av pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens beslut utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

ning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

81 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Arbetstagarens rätt till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §. Pensionsanstalten ska avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått nödvändiga utredningar. Om arbetstagaren har varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata sektorn och den offentliga sektorn, ger den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § en beslutssammansättning över pensionsärendet.

Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit.

Närmare bestämmelser inom den privata sektorn avgörande pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens maskinella undertecknande av beslut utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

106 §

Arbete enbart i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn

En arbetstagares pensionsansökan handläggs och avgörs av den pensionsanstalt där det för arbetstagaren ordnats pensionskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast. Denna pensionsanstalt (pensionsanstalt inom den privata sektorn) sköter också utbetalningen av pension enligt andra arbetspensionslagar för den privata sektorn och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionen. Dessutom fattar denna pensionsanstalt beslut om pensioner som intjänats på grundval av i 74 § avsedd oavlönad tid och förmåner som intjänats på basis av lagen om pensionersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om återstående tid beaktas när pensionen fastställs, sköts de uppgifter som avses i 1 mom. av den pensionsanstalt där pensionskyddet för arbetstagaren ordnats vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därförinnan.

107 §

Arbete i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för både den privata och den offentliga sektorn

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 3 § 2 mom. 1, 2, 3 eller 5 punk-

106 §

Arbete enbart i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn

Om en arbetstagare har omfattats endast av pensionskydd enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn, avgörs hans eller hennes pensionsärende av den pensionsanstalt som avses i 1 § 3 mom. och i vilken hans eller hennes arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren (avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn). Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn betalar också pensionen och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten. Pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassan avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn vid handläggningen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånslåtaren hade haft rätt att avgå med ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

107 §

Arbete i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för både den privata och den offentliga sektorn

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 3 § 2 mom. 1—3 eller 5 punk-

ten och om pensionskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast därförinnan ordnats för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut enligt 106 § samt beslut av de pensionsanstalter (*pensionsanstalt inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionskyddet enligt ovan nämnda arbetspensionslagar för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionskydd, och

2) betala de pensioner som avses i beslutssammanställningen samt sköta övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om för arbetstagaren vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast därförinnan ordnats pensionskydd i en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, skall den i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionskyddet enligt pensionslagarna för den privata sektorn.

Om återstående tid beaktas när pensionen fastställs, sköts de uppgifter som avses i 1 mom. i egenskap av sista pensionsanstalt av den pensionsanstalt inom den privata eller offentliga sektorn där pensionskyddet för arbetstagaren ordnats vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därförinnan.

Vad som i 1, 2 och 3 mom. bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte på invalidpension, om pensionskyddet för arbetstagaren vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därförinnan ordnats i en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetstagaren har inkomster enligt denna lag och enligt lagen om sjömanspensioner till ett belopp av sammanlagt minst 12 566,70 euro under de två sista kalenderåren före pensionsfallsåret. Vad som i 1, 2 och 3 mom. bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på invalidpension, om arbetstagaren under pensionsfallsåret har inlett en fortlöpande anställning inom den offentliga sektorn och hans eller hennes pensionskydd vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därförinnan

ten, får arbetstagaren en beslutssammanställning över pensionskyddet enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn och enligt ovan nämnda arbetspensionslagar för den offentliga sektorn. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iakttas arrangementet med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn, en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den pensionsanstalt som verkställer pensionskydd enligt detta moment pensionsärendet var för sig.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

hade ordnats i en pensionsanstalt inom den privata sektorn.

Om deltidspension beviljas samtidigt såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en pensionslag för den offentliga sektorn, beviljas pensionen separat av pensionsanstalten inom den privata sektorn och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn.

107 a §

Bestämmande av sista pensionsanstalt

Sista pensionsanstalt är den pensionsanstalt som avses i 106 § eller den pensionsanstalt som sköter pensionsskydd enligt de arbetspensionslagar för den privata sektorn som avses i 107 § 1 mom. i vilken arbetstagarens arbetsinkomster varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn, eller

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet hade ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller förmånslåtarens hade bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett invalidpensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn bedömer arbetstagarens rätt till invalidpension på basis av arbetsförmåga som börjat medan ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande inom den offentliga sektorn varade med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,

2) arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspension eller individuell pensionsålder enligt den arbetspensionslag för den offentliga sektorn som nämns i 1 punkten, eller

3) det är fråga om delinvalidpension och arbetspensionsskyddet för en arbetstagare i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassan sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånslåtaren hade haft rätt att avgå med ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn inte är sista pensionsanstalt på grundval av 2 eller 3 mom.

Om en arbetstagare som varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata och den offentliga sektorn, på grundval av dessa lagar ansöker om deltidspension från samma tidpunkt, avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn deltidspensionsärendet var för sig.

107 b §

Inkomst som räknas in i arbetsinkomsterna

Vid bestämmande av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn enligt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

106 § och sista pensionsanstalt enligt 107 a § räknas enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn också inkomster enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare in i de försäkrade arbetsinkomsterna.

108 §

Förhandlingsskyldighet

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som är sista pensionsanstalt skall före sitt beslut begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, om pensionens belopp från pensionsanstalten inom den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad och pensionsanstalten inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör arbetstagarens rätt till invalidpension med stöd av

1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,

2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,

3) de bestämmelser i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten.

Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet separat.

109 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionstagare betraktas som sista pensionsan-

108 §

Förhandlingsskyldighet

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som är sista pensionsanstalt ska före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, *om pensionsanstalten inom den offentliga sektorn avgör arbetstagarens rätt till invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen inom den offentliga sektorn varade med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten och beloppet av den pension som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad.*

Om *den avgörande* pensionsanstalten inom den privata sektorn och pensionsanstalten inom *den offentliga sektorn* är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de *båda* pensionsärendet *var för sig*.

109 §

Den utbetalande pensionsanstaltens behörighet vid beviljande av ny pension

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionstagare *sköter den sista pensionsanstal-*

stalt även när pensionstagaren beviljas ålderspension. En pensionsanstalt som betalar invalidpension betraktas som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas ny invalidpension, om inte något annat följer av 107 § 4 mom. Om invalidpension beviljas efter en deltidspension handläggs invalidpensionsärendet av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat så som närmare föreskrivs i 106 och 107 §.

Om en arbetstagare som får deltidspension från en pensionsanstalt inom den privata sektorn har ett deltidsarbete som försäkrats i en annan pensionsanstalt inom den privata sektorn än den som betalar ut deltidspensionen, handläggs invalidpensionsärendet av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

tens uppgifter när pensionen ändras till ålderspension eller en arbetstagare som får ålderspension beviljas ny ålderspension.

Om en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn betalar invalidpension som rehabiliteringsstöd, avgör samma pensionsanstalt ansökan om fortsatt invalidpension och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. Om en arbetstagare efter avslutad invalidpension på nytt ansöker om invalidpension och denna nya pension bestäms på tidigare grunder, avgör den pensionsanstalt som betalat den tidigare invalidpensionen ansökan och sköter de övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

Om en förmånslätare vid sin död fick pension från en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn, avgör den pensionsanstalt som betalat pensionen en ansökan om familjepension efter förmånslätaren och sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter som berör familjepension.

110 §

Möjlighet till överenskommelse

Pensionsanstalterna kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas också i de situationer som avses i 107 § 4 eller 5 mom. eller i andra situationer i vilka det enligt lagens bestämmelser inte skall iakttas. Den som ansöker om pension skall då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter pensionsärendet.

110 §

Möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation i vilken det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av 107 a § eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet.

Pensionssökanden ska i de situationer som avses i 1 mom. underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter pensionsärendet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

111 §

*Pensionsskyddscentralens beslutanderätt
och närmare bestämmelser*

Närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 106, 107 och 109 § bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

111 §

*Pensionsskyddscentralens beslutanderätt
och närmare bestämmelser*

Närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 106, 107, 107 a, 108 och 109 § bestäms och *dess uppgifter* utfärdas genom förordning av statsrådet. *Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden enligt 106 och 107 a § för de försäkrade arbetsinkomsterna under de två senaste kalenderåren bestäms. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för de försäkrade arbetsinkomsterna än de två senaste kalenderåren, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.*

126 §

*Återkrav av pension som betalats utan
grund*

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när en pensionsanstalt i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 § utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av vederbörande pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som skall återkrävas och återkräver beloppet.

126 §

*Återkrav av pension som betalats utan
grund*

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av *avgörande* pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 § utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den aktuella *arbetspensionslagen för den offentliga sektorn*. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

129 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt givit i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt 107 § 2 mom. har givit i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandlingen enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

129 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av *sista pensionsanstalt*, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandlingen enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionsskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

4) kyrkans centralfond, som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan *och lagen om familjepensioner* inom den evangelisk-lutherska kyrkan,

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionsskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

4) Kyrkans centralfond, som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan,

191 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt

191 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt

Gällande lydelse

och utlämnande av uppgifter enligt 18 kap. 6, 6 b och 6 c § i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser och inte heller 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor.

203 §

Utlämnande av uppgifter inom en försäkringsgrupp

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud rätt att till ett annat företag som hör till samma i 14 b kap. i lagen om försäkringsbolag avsedda försäkringsgrupp eller i 18 kap. 6 b § 2 mom. i lagen om försäkringsbolag avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser och inte heller 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor.

203 §

Utlämnande av uppgifter inom en försäkringsgrupp

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud rätt att till ett annat företag som hör till samma i 26 kap. i försäkringsbolagslagen avsedda försäkringsgrupp eller i 30 kap. 3 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 37, 105—107, 107 a, 107 b och 108—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom. och 129 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 107 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte

kommer överens om att iakttä arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §.

Penningbeloppen enligt 37 §, 76 § 3 mom. och 108 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 §.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 37 §, 52 §
2 mom., 65 § 1 och 2 punkten, 82 § 3 mom., 87 § 1 mom., 108 § och 123 § 3 mom., samt
fogas till lagen en ny 147 a § som följer:

Gällande lydelse

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension, om han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande har beviljats invalidpension enligt

- 1) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner,
- 2) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten, eller
- 4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten.

En arbetstagare har rätt till invalidpension också när hans eller hennes pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad och han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande har

Föreslagen lydelse

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invalidpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller
- 3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för

beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen varade, i enlighet med följande bestämmelser:

1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,

2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns i 1 punkten.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension. Pensionen beviljas på ansökan, dock tidigast från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år. En förutsättning är i detta fall att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten *har beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn* varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension *när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 86 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

65 §

Rätten till särskilda tillväxtprocentsatser

Pensionen tillväxer enligt 66—70 §, under förutsättning att

1) arbetstagaren går i ålderspension från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag,

2) arbetstagaren har rätt att med stöd av 10 § gå i ålderspension vid sänkt pensionsålder, eller

65 §

Rätten till särskilda tillväxtprocentsatser

Pensionen tillväxer enligt 66—70 §, om

1) arbetstagaren går i ålderspension vid *sänkt pensionsålder* enligt 8 § 2 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag,

2) *arbetstagaren går i ålderspension vid en ålder enligt 8 § 1 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag och pensionskassan på grundval av 108 § är behörig att behandla pensionsansökan, eller*

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 1 mom. på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. *1 punkten* på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

87 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår fram till vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen görs inte om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 55 år. Någon engångsförhöjning görs inte på rehabiliteringstillägg.

87 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

108 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten, vilka avses i denna lag, samt den behöriga pensionsanstaltens uppgifter bestäms på det sätt som föreskrivs i 106—111 § i lagen om pension för arbetstagare och i förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av 111 § 3 mom. i nämnda lag.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när pensionskassan i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn utan grund. Om pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn utan grund, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Pensionskassan ger i egenskap av sista pensionsanstalt en beslutssammanställning över de pensioner som skall återkrävas och återkräver beloppet.

108 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag *och dess uppgifter bestäms* på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare *föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och om sista pensionsanstalt.*

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionskassan i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den *aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn.* Pensionskassan ger i egenskap av sista pensionsanstalt en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

147 a §

Konkursbons ansvar för pensionsförsäkringsavgifter

Om en arbetsgivare försätts i konkurs, övergår arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag på konkurs-

boet från den dag då konkursen började. Konkursboet betalar pensionsförsäkringsavgifterna för konkurstiden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 37 §, 65 § 1 och 2 punkten, 108 § och 123 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 108 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iakttä arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppen enligt 37 § och 82 § 3 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för företagare (1272/2006) 2 §
 1 mom. 2 punkten,
ändras 34 §, 49 § 2 mom., 70 § 4 mom., 75 § 1 mom., 96 §, 107 § 3 mom., 125 § 1 mom.
 och 146 § 3 mom.,
 av dem 34 § sådan den lyder delvis i lag 1099/2008, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

 2) **behörig och sista pensionsanstalt** i
 107 § i lagen om pension för arbetstagare
 avsedd sista pensionsanstalt eller behörig
 pensionsanstalt som avses i 96 § i denna
 lag,

34 §

*Invalidpension på basis av pension som be-
 viljats enligt arbetspensionslagarna för den
 offentliga sektorn*

En företagare har rätt till invalidpension
 när han eller hon, *efter det att ett arbete
 som omfattas av denna lag upphört, för ett
 senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållan-
 de* beviljats invalidpension enligt

- 1) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om sta-
 tens pensioner (1295/2006),
- 2) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om
 kommunala pensioner (549/2003),

Föreslagen lydelse

2 §

(upphävs)

34 §

*Invalidpension på basis av pension som be-
 viljats enligt arbetspensionslagarna för den
 offentliga sektorn*

En företagare har rätt till invalidpension
 enligt denna lag, om han eller hon beviljats
 invalidpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om
 kommunala pensioner (549/2003),
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om sta-
 tens pensioner (1295/2006), eller

Gällande lydelse

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

En företagare har rätt till invalidpension också när hans eller hennes pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad och han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen varade, i enlighet med följande bestämmelser:

1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,

2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, dock tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyller 63 år.

Föreslagen lydelse

3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En företagare har *dessutom* rätt till invalidpension *enligt denna lag*, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten *har beviljats invalidpension* på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning *inom den offentliga sektorn* varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av *företagsverksamhet* som *bedrivits* under tiden för invalidpension, *om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension*. *Om företagaren bedriver företagsverksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagsverksamhet, om han eller hon bevil-*

jas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagsverksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 1 mom. på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av arbete betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till företagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 3 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av arbete betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till företagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

75 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till företagarens invalidpension från ingången av det kalenderår fram till vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om företagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 55 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

75 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till företagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om företagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

96 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten och dess uppgifter bestäms på det sätt som föreskrivs i 106—111 § i lagen om pension för arbetstagare och i den förordning av statsrådet som berör nämnda lag. Härvid jämföras en företagare med en sådan arbetstagare som avses i nämnda bestämmelser.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när en pensionsanstalt i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som skall återkrävas och återkräver beloppet.

125 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som i detta kapi-

96 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten *enligt denna lag* och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare *föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.*

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av *avgörande* pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

125 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som i detta kapi-

tel föreskrivs om beslut. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammansättning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt 107 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammansättningen och behandlas besvärärendet enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

tel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammansättning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammansättningen och behandlas besvärärendet enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

146 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 18 kap. 6, 6 b och 6 c § i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor och 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

146 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor och 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 34 och 96 §, 107 § 3 mom. samt 125 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på ett pensionsärende som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en företagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Utan hinder av 96 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en företagare ansöker om invalidpension som på grundval av 49 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppen enligt 34 § och 70 § 4 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)
 2 § 1 mom. 2 punkten samt
ändras 48 och 91 § samt 101 § 3 mom., av dem 48 § sådan den lyder delvis i lag 1101/2008,
 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

2) *behörig och sista pensionsanstalt* i 107 § i lagen om pension för arbetstagare avsedd sista pensionsanstalt eller behörig pensionsanstalt som avses i 91 § i denna lag,

48 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension när han eller hon, *efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande* beviljats invalidpension enligt

Föreslagen lydelse

2 §

(upphävs)

48 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invalidpension enligt

Gällande lydelse

1) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006),

2) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension också när hans eller hennes pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad och han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen varade, i enlighet med följande bestämmelser:

1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,

2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

91 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten och dess uppgifter bestäms på det sätt som föreskrivs i 106—111 § i lagen om pension för arbetstagare och i den förordning av statsrådet som berör nämnda lag. Härvid jämföras en lantbruksföretagare med en sådan arbetstagar som avses i nämnda bestämmelser.

Föreslagen lydelse

1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),

2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006), eller

3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En lantbruksföretagare har *dessutom* rätt till invalidpension *enligt denna lag*, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat *medan en anställning inom den offentliga sektorn* varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

91 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten *enligt denna lag* och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare *föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt*.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när pensionsanstalten i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som skall återkrävas och återkräver beloppet.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionsanstalten i egenskap av *avgörande* pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om *återkrav i den aktuella arbetspensionslagen för den offentliga sektorn*. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 48 och 91 § samt 101 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsärenden som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en lantbruksföretagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Utan hinder av 91 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsam-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en lantbruksföretagare ansöker om invalidpension som på grundval av 58 § 4 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppet enligt 48 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 24 § 1 mom. 3 punkten, 32 § 1 mom., 52 § 4 mom., rubriken för 72 § och 72 § 1 mom., 103—106 §, rubriken för 107 § och 107 § 1 och 3 mom., 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom.,

av dem 32 § 1 mom. och rubriken för 72 § sådana de lyder i lag 713/2004, 52 § 4 mom., 72 § 1 mom., 104—106 §, 107 § 3 mom. och 153 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1293/2006, 103 § sådan den lyder i lag 1188/2003 och i nämnda lag 713/2004 samt 107 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1006/2007, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Invalidpension

3) om han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grund av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagaverksamhet beviljats invalidpension enligt någon arbetspensionslag.

32 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under

Föreslagen lydelse

24 §

Invalidpension

En anställd har rätt att få invalidpension

3) om han eller hon har beviljats *invalidpension enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grund av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag.*

32 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under

Gällande lydelse

vilken 63 års ålder uppnås. Härvid ändras delinvalidpensionen till en ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås förutsatt att den anställde inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension på vilken bestämmelserna i 60 § inte är tillämpliga beviljas efter att invalidpensionen upphört.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, ifall bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller, om den anställde inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvaret för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

72 §

Åldersförhöjning

Invalidpension, delinvalidpension eller rehabiliteringsstöd höjs med den nedan nämnda koefficienten från ingången av det kalenderår fram till vilket det har gått fem

Föreslagen lydelse

vilken 63 års ålder uppnås. Härvid ändras delinvalidpensionen till en ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension *enligt arbetspensionslagarna* föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås, om den anställde inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension *som inte bestäms på tidigare grunder* beviljas efter att invalidpensionen upphört.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, ifall bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare eller, om den anställde inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvaret för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

72 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till invalidpensionen från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen bestäms

kalenderår sedan pensionen eller rehabiliteringsstödet började. Förhöjningen bestäms enligt den anställdes ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställda är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. När den anställdes ålder är över 55 år, görs ingen förhöjning. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

enligt den anställdes ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställda är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. *Förhöjningen läggs inte till, om den anställda har fyllt 56 år.* Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

103 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en anställd har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade en sådan anställning som omfattats av denna lag, skall den kommunala pensionsanstalten (sista pensionsanstalt).

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut samt beslut av andra pensionsanstalter som sköter pensionskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om för den anställda vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats pensionskydd i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionskyddet enligt denna lag.

103 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en anställd har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga eller en pensionslag för den privata sektorn, *får den anställda en beslutssammanställning över pensionskyddet enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (sista pensionsanstalt) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.*

Om den anställdes arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iaktas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör den kommunala pensionsanstalten pensionsärendet särskilt för sig.

104 §

Arbete som omfattas av arbetspensionslagar för den offentliga sektorn och arbetspensionslagar för den privata sektorn

Om den återstående tiden beaktas när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 103 § den pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller inom den privata sektorn där pensionsskyddet för den anställde hade ordnats vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan.

Vad som i 1 mom. och i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte på invalidpension, om pensionsskyddet för den anställde vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan har ordnats i en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den anställde har inkomster enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner (1290/2006) till ett belopp av sammanlagt minst 12 566,70 euro under de två kalenderåren före året för pensionsfallet. Vad som i 1 mom. och i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på invalidpension, om den anställde har en fortlöpande kommunal anställning som börjat under året för pensionsfallet och hans eller hennes pensionskydd vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan hade ordnats i en pensionsanstalt inom den privata sektorn eller i någon annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn.

Om deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 103 § föreskrivs om sista pensionsanstalt.

104 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den anställde har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) den anställdes pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller den anställde har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om den anställdes pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller den anställde har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt

denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner.

Om en anställd som haft en sådan anställning som avses i både denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör den kommunala pensionsanstalten deltidspensionen särskilt för sig.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än 688,02 euro, skall den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensions sökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn vad som i 103 § 1 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

106 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar ut ålders-, invalid- eller deltidspension till pensionstagaren betraktas som sista pensions-

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än 688,02 euro, ska den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att den *avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare* ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör båda pensionsärendet var för sig.

106 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den betalar ut ålders-, invalid-, arbetslöhets- eller deltidspension eller har betalat invalidpension,

Gällande lydelse

anstalt när pensionstagaren beviljas ålderspension. En pensionsanstalt som betalar invalid- eller arbetslöshetspension betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 104 § 2 mom. Vid behandling av ett ärende som gäller invalidpension som beviljas efter deltidspension bestäms den sista pensionsanstalten dock i enlighet med 103 och 104 §.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter i situationer där enligt 103, 104 och 106 § flera pensionsanstalter kunde vara sista pensionsanstalt utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iakttas även i de situationer som avses i 104 § 2 och 3 mom. eller i andra situationer där det inte enligt en bestämmelse i lag skall iakttas. Pensionssökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Föreslagen lydelse

rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) *ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,*
- 2) *pensionen ändras till ålderspension,*
- 3) *rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,*
- 4) *den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder,*
- 5) *den som lyfter arbetslöshetspension ansöker om invalidpension, eller*
- 6) *familjepension söks efter en förmånsåtagare som lyft pension.*

En ansökan om invalidpension från en anställd som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 103—106 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av finansministeriet. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 104 § 1 mom. Genom förordning av finansministeriet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget

med sista pensionsanstalt inte ska iaktas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Om en pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom. i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt denna lag, skall den få ersättning för dessa pensionskostnader jämte ränta enligt vad som bestäms i 1 mom.

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Om en pensionsanstalt som avses i 103 § i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt denna lag, ska den få ersättning för dessa pensionskostnader jämte ränta enligt vad som bestäms i 1 mom.

153 §

Sökande av ändring

På en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. När den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom., söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall den andra pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av den kommunala pensionsanstalten. Utlåtande begärs inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

153 §

Sökande av ändring

På en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 §, söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall ska den andra pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn inhämta yttrande om besvären av den kommunala pensionsanstalten till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag. Yttrande inhämtas inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 24 § 1 mom. 3 punkt, 52 § 4 mom., 103—107 §, 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en anställd inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 103 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om inte dessa pensionsanstalter kommer överens om att iakttä arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 32 § 2 mom. beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 105 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 36 §, 50 §
2 mom., 63 § 3 mom., 71 § 2 mom., 109—112 §, 114 § samt 163 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

36 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag

En arbetstagare har rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att en anställning som omfattas av denna lag upphört, för senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagarkerksamhet beviljats invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag. I sådana fall beviljas invalidpension enligt denna lag som full pension eller delinvalidpension, beroende på hur den pension som utgör grunden för pensionen är beviljad.

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension

Föreslagen lydelse

36 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag

En arbetstagare ha rätt till invalidpension, om han eller hon beviljats invalidpension enligt någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grund av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag. I sådana fall beviljas invalidpension enligt denna lag som full pension eller delinvalidpension, beroende på hur den pension som utgör grunden för pensionen är beviljad.

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension,

Gällande lydelse

tidigast från den tidpunkt då invalidpensionen ändras till ålderspension, förutsatt att arbetstagaren inte längre är i den anställning från vilket han eller hon pensioneras.

Föreslagen lydelse

om hans eller hennes invalidpension *i enlighet med 1 mom.* ändras till ålderspension. *Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalidpension eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas en ny invalidpension, på vilken inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.*

63 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 1 mom. på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

63 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

71 §

Engångsförhöjning av invalidpension

Engångsförhöjningen räknas ut på basis av den pension som beviljats arbetstagaren

71 §

Engångsförhöjning av invalidpension

Engångsförhöjningen räknas ut på basis av den pension som beviljats arbetstagaren

enligt denna lag. Förhöjningen bestäms enligt arbetstagarens ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningen är 21 procent, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen är 24—26 år. Förhöjningsprocentsatsen sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen görs inte, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 55 år. Någon engångsförhöjning görs inte på rehabiliteringstillägg.

109 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om hans eller hennes anställning vid pensionsfallet eller sista anställning före pensionsfallet omfattades av denna lag, skall Statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar Statskontorets beslut samt beslut av andra pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och enligt pensionslagarna för den privata sektorn samt motsvarande familjepensionsskydd, och

2) betala de pensioner som avses i beslutssammanställningen samt sköta övriga uppgifter i anknytning till pensionerna.

Om det för arbetstagaren vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast därefter har ordnats pensionsskydd i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall den i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

enligt denna lag. Förhöjningen bestäms enligt arbetstagarens ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningen är 21 procent, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen är 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen läggs inte till om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 56 år. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

109 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över sitt pensionsskydd enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (sista pensionsanstalt) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte iaktas arrangermanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Statskontoret pensionsärendet särskilt för sig.

110 §

Arbete som omfattas av arbetspensionslagar för den offentliga och den privata sektorn

Om återstående tid beaktas när pensionen fastställs, sköts de uppgifter som avses i 109 § i egenskap av sista pensionsanstalt av den pensionsanstalt inom den offentliga eller privata sektorn där pensionsskyddet för arbetstagaren hade ordnats vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller före den tidpunkten senast hade ordnats.

Vad som i 1 mom. och 109 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte på invalidpension, om pensionsskyddet för arbetstagaren vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller före den tidpunkten senast hade ordnats i Statskontoret eller i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetstagaren har inkomster enligt lagen om pension för arbetstagare och enligt lagen om sjömanspensioner till ett belopp av sammanlagt minst 12 566,70 euro under de två sista kalenderåren före pensionsfallsåret. Vad som i 1 mom. och i 109 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på invalidpension, om arbetstagaren har en sådan fortgående anställning enligt denna lag som har börjat under pensionsfallsåret och pensionsskyddet för arbetstagaren vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller före den tidpunkten senast hade ordnats i en pensionsanstalt inom den privata sektorn eller annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn än i Statskontoret.

110 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt

Statskontoret är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner,

2) förmånlåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånlåtaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av lagen om statens pensioner.

Om deltidspension beviljas samtidigt såväl enligt denna lag som enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn, beviljas pensionen av pensionsanstalterna var för sig.

Om en arbetstagare som haft en sådan anställning som avses i både denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör Statskontoret deltidspensionen särskilt för sig.

111 §

Förhandlingsskyldighet

När Statskontoret är sista pensionsanstalt skall det före sitt beslut begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, om pensionsbeloppet från pensionsanstalten inom den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad och Statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt avgör arbetstagarens rätt till invalidpension enligt 35 § 1 mom. 1 punkten.

Om Statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn är av olika åsikt om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

112 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionstagare betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ålderspension. En pensionsanstalt som betalar deltidspension eller invalidpension till en pensionstagare betraktas som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas en ny invalidpension, om inte något annat följer av 110 § 2 mom. När man behandlar ett invalidpensionsärende som skall

111 §

Förhandlingsskyldighet

Om Statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är större än 688,02 euro per månad, ska Statskontoret före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensions sökandens arbetsförmåga.

Om Statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

112 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Statskontoret är sista pensionsanstalt om det betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,*
- 2) pensionen ändras till ålderspension,*
- 3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,*
- 4) den som lyft invalidpension eller reha-*

Gällande lydelse

beviljas efter deltidspension bestäms den sista pensionsanstalten dock enligt 109 och 110 §.

114 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt

Pensionsanstalterna kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas också i de situationer som avses i 110 § 2 och 3 mom. eller i andra situationer där arrangemanget enligt lagens bestämmelser inte skall iakttas. Pensionssökanden skall då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som är behörig att handlägga en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt. Pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende får inte överklagas.

Närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 109 och 112 § bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

biliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder, eller

5) familjepension söks efter en förmånsåtagare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

114 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt. Pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende får inte överklagas.

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 109—112 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under två kalenderår bestäms enligt 110 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än två år när det finns arbetsinkomster för en granskningstid som är kortare än två år.

163 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-beslut

På en beslutssammanställning som Statskontoret gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. När Statskontorets beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt gett i egenskap av den sista pensionsanstalten enligt 109 § 2 mom. får det överklagas och besvärssärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller pensionslag för den privata sektorn. Till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag skall en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn inhämta Statskontorets yttrande om besvären. Inget yttrande begärs om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

163 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-beslut

På en beslutssammanställning som Statskontoret gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om Statskontorets beslut ingår i den beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt gett i egenskap av den sista pensionsanstalten enligt 109 §, får det överklagas och besvärssärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall ska en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn inhämta yttrande om besvären av Statskontoret till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag. Yttrande inhämtas inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 36, 109—112 och 114 § samt 163 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 109 § tillämpas arrangementet med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangementet tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

därefter, om dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangementet med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 50 § 3 mom. beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 111 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönecoefficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag**om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 18 april 2008 (261/2008)
19—22 § och 24 § som följer:

Gällande lydelse

19 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om hans eller hennes anställning vid pensionsfallet eller sista anställning före pensionsfallet var en sådan som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten, ska Kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar Kyrkans centralfonds beslut samt beslut av andra pensionsanstalter som sköter pensionskydd enligt de övriga pensionslagarna för den offentliga sektorn och enligt pensionslagarna för den privata sektorn samt motsvarande familjepensionskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om det för arbetstagaren vid tidpunkten för pensionsfallet eller senast därförinnan hade ordnats pensionskydd i en annan pen-

Föreslagen lydelse

19 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över sitt pensionskydd enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (sista pensionsanstalt) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren har varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet inte

Gällande lydelse

sionsanstalt inom den offentliga sektorn eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, ska denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionskyddet enligt denna lag.

20 §

Arbete som omfattas av arbetspensionslagar för den offentliga och den privata sektorn

Om återstående tid beaktas när pensionen fastställs, sköts uppgifterna enligt 19 § i egenskap av sista pensionsanstalt av den pensionsanstalt inom den offentliga eller privata sektorn där pensionskyddet för arbetstagaren hade ordnats vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därefter.

Vad som i 1 mom. och 19 § föreskrivs om sista pensionsanstalt tillämpas inte på invalidpension, om pensionskyddet för arbetstagaren vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därefter ordnats i Kyrkans centralfond eller i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetstagaren har inkomster enligt lagen om pension för arbetstagare och enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) till ett belopp av sammanlagt minst 12 566,70 euro under de två sista kalenderåren före pensionsfallsåret. Vad som i 1 mom. och i 19 § föreskrivs om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på invalidpension, om arbetstagaren har en sådan fortgående anställning enligt denna lag som har börjat under pensionsfallsåret och pensionskyddet för arbetstagaren vid utgången av kalenderåret före pensionsfallsåret eller senast därefter ordnats i en annan pensionsanstalt än i Kyrkans centralfond.

Föreslagen lydelse

iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Kyrkans centralfond pensionsärendet särskilt för sig.

20 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtals-

Om deltidspension beviljas samtidigt såväl enligt denna lag som enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn, beviljas pensionen av pensionsanstalterna var för sig.

21 §

Förhandlingsskyldighet

När Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt ska den före sitt beslut begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, om beloppet av den pension som pensionsanstalten inom den privata sektorn har beviljat överstiger 688,02 euro per månad och Kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt avgör arbetstagarens rätt till invalidpension enligt 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner. Om Kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn är av olika åsikt om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

22 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionstagare betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ålderspension. En pensionsanstalt som betalar

förhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Om en arbetstagare som haft en sådan anställning som avses i såväl denna lag och en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör Kyrkans centralfond deltidspensionen särskilt för sig.

21 §

Förhandlingsskyldighet

Om Kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad, ska Kyrkans centralfond före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om Kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

22 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om den betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

Gällande lydelse

deltidspension eller invalidpension till en pensionstagare betraktas som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte annat följer av 20 § 2 mom. Vid behandling av ett ärende som gäller invalidpension som beviljas efter deltidspension bestäms den sista pensionsanstalten dock i enlighet med 19 och 20 §.

24 §

Övriga bestämmelser om sista pensionsanstalt

Pensionsanstalterna kan komma överens om att bestämmelserna i detta kapitel om sista pensionsanstalt också iakttas i de situationer som avses i 20 § 2 och 3 mom. eller i andra situationer där de enligt lagen inte ska iakttas. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som är behörig att handlägga en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt.

I fråga om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 19 och 22 § bestäms gäller dessutom i tillämpliga delar vad som föreskrivs om detta med stöd av lagen om statens pensioner.

Föreslagen lydelse

1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,

2) pensionen ändras till ålderspension,

3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,

4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension enligt samma grunder som tidigare, eller

5) familjepension söks efter en förmanstare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

24 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 19—22 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet som ges med stöd av lagen om statens pensioner. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare även om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 19 § 2 mom. och 20 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns arbetsinkomster för en granskningstid som är kortare än två år.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det enligt lagens bestämmelser inte ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalten som bestäms på

grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda lagrum tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Utan hinder av 19 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iakttä arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 50 § 3 mom. i lagen om statens pensioner beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Penningbeloppet enligt 21 § i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.